

Antagning till högre utbildning vårterminen 2020

Statistik i samband med första urvalet

Antagning till högre utbildning vårterminen 2020

Statistik i samband med första urvalet

Torbjörn Lindquist

Universitets- och högskolerådet 2019

Avdelningen för Analys, främjande och tillträdesfrågor

Diarienummer 1.1.1-00633-2019

För mer information om myndigheten och våra publikationer, se www.uhr.se.

Innehåll

Sammanfattning	4
Rapportens upplägg	5
Antal sökande till våren 2020	6
Sökande per lärosäte.....	11
Sökande till sex grupper av yrkesutbildningar	16
Sökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar våren 2020	20
Sökande till grundläraryrkesutbildningar	25
Sökande till ämnesläraryrkesutbildningar	30
Sökande per urvalsgrupp	35
Utbildningsutbudet våren 2020	<u>4443</u>
Kurser och program.....	<u>4443</u>
Kurser och program per lärosäte	<u>4645</u>
Kurser och program per sex grupper av yrkesutbildningar.....	<u>4847</u>
Bilaga 1: Begrepp	<u>5049</u>
Bilaga 2: Beskrivning av de data som analyserats	<u>5352</u>

Sammanfattning

Till våren 2020 har det skett en ökning av antalet sökande med 5,0 procent jämfört med våren 2019. Totalt sett var det 258 100 personer som sökte en eller flera utbildningar vid första urvalet i den nationella antagningsomgången vt 2020, att jämföra med 245 900 personer vt 2019. Det var också 4,8 procent fler behöriga sökande vt 2020 än vt 2019, 230 430 personer jämfört med 219 896.

Antalet antagna var också högre vt 2020 än vt 2019, 187 548 jämfört med 179 354, vilket är en ökning med 4,6 procent. Antalet antagna till sitt förstahandsval vt 2020 var 132 499 personer jämfört med 125 000 vt 2019. Det motsvarar en ökning 6,0 procent. Sammanfattningsvis är konkurrensen något större vt 2020 än vt 2019.

För första gången på fem år är det fler 20-åringar som söker utbildning. Även fler äldre söker. Antalet sökande 19 år och yngre har dock minskat med knappt 2 procent mellan vt 2019 och vt 2020, men de är få. Antalet sökande 20–24 år ökade å andra sidan med nästan 3 procent och sökande 25 år eller äldre ökade med nästan 7 procent.

Antalet förstahandssökande har ökat med 5,2 procent till kurser och med 3,4 procent till program. De antagna har ökat med 5,1 procent till kurser och 1,1 procent till program.

När det gäller lärarutbildningar har både antalet sökande och antagna sammantaget ökat något, men utvecklingen är olika för olika lärarkategorier. Sökandet har procentuellt sett ökat mest till yrkeslärarutbildningar (30 procent), följt av utbildningarna till specialpedagog, speciallärare och kompletterande pedagogisk utbildning (23, 16, respektive 14 procent). Det är även fler sökande till grundlärar- och ämneslärarutbildningar (8 respektive 2 procent fler) och till Övrigt-gruppen som ökat med 15 procent. Det är dock en minskning med 4 procent av antalet sökande till förskollärarytbildning.

Antalet antagna har minskat till förskollärary-, ämneslärar- och yrkeslärarutbildningar. Sammantaget till samtliga lärarutbildningar har dock antalet antagna ökat med 1,4 procent vt 2020 jämfört med vt 2019.

Det här är några av de resultat som presenteras i rapporten. I rapporten går det också läsa om ansökningsläget för några fler stora utbildningar och förändringar av utbildningsutbudet.

Rapportens upplägg

I 2019 års regleringsbrev för Universitets- och högskolerådet (UHR) är det angivet att myndigheten ska lämna en redovisning till Utbildningsdepartementet om utfallet av sökande till högre utbildning i den nationella antagningsomgången vårterminen 2020 (vt 2020). Rapporten beskriver ansökningsläget i samband med första urvalet till vt 2020, jämfört med till vårterminen 2019 (vt 2019).

Rapporten redovisar statistik om individer och utbildningar. Statistiken om individer beskriver antagningen utifrån de sökande; hur många som anmält sig till program respektive kurser, hur många som är behöriga till de utbildningar de anmält sig till, hur många som antagits och hur många som reservplacerats. Statistiken om utbildningar beskriver antagningen utifrån de utbildningsalternativ som finns att söka: hur många av utbildningsalternativen som har behöriga sökande och hur många utbildningsalternativ som det råder konkurrens till.

Några program som leder till yrkesexamina redovisas mera i detalj och ansökningsläget när det gäller lärar- och förskollärarytbildningen redovisas särskilt detaljerat.

Utfallet för de olika urvalsgrupperna för betyg och högskoleprovet presenteras också. Såväl antalet behöriga sökande, antagna och reservplacerade i respektive urvalsgrupp, som antalet sökande, antagna och reservplacerade till några program som leder till yrkesexamina redovisas.

I bilaga 1 definieras de begrepp som används i redovisningen av antagningsstatistik i denna rapport. En särskild beskrivning av den statistik som analyserats i rapporten och av hur den tagits ut ur antagningssystemet finns i bilaga 2. I de presenterade resultaten av antagningsomgångarna vt 2019 och vt 2020 ingår inte inställda utbildningar, det vill säga utbildningar som ställts in mellan att antagningsomgången öppnade och fram till första urvalet. Sena anmälningar är inkluderade, det vill säga anmälningar som inkommit efter midnatt sista anmälningdagen.

Antal sökande till våren 2020

Totalt sett var det 258 100 personer som sökte en eller flera utbildningar vid första urvalet i den nationella antagningsomgången vt 2020, att jämföra med 245 900 personer vt 2019. Det motsvarar en ökning på 5,0 procent.

Antalet behöriga sökande vt 2020 var 230 430 personer och 219 896 personer vt 2019, vilket motsvarar en ökning med 4,8 procent. Andelen behöriga sökande av totala antalet sökande har därmed minskat något, från 89,4 procent vt 2019 till 89,3 procent vt 2020. Antalet obehöriga sökande var 27 666 vt 2020 och 26 013 vt 2019, vilket motsvarar en ökning med 6,4 procent.

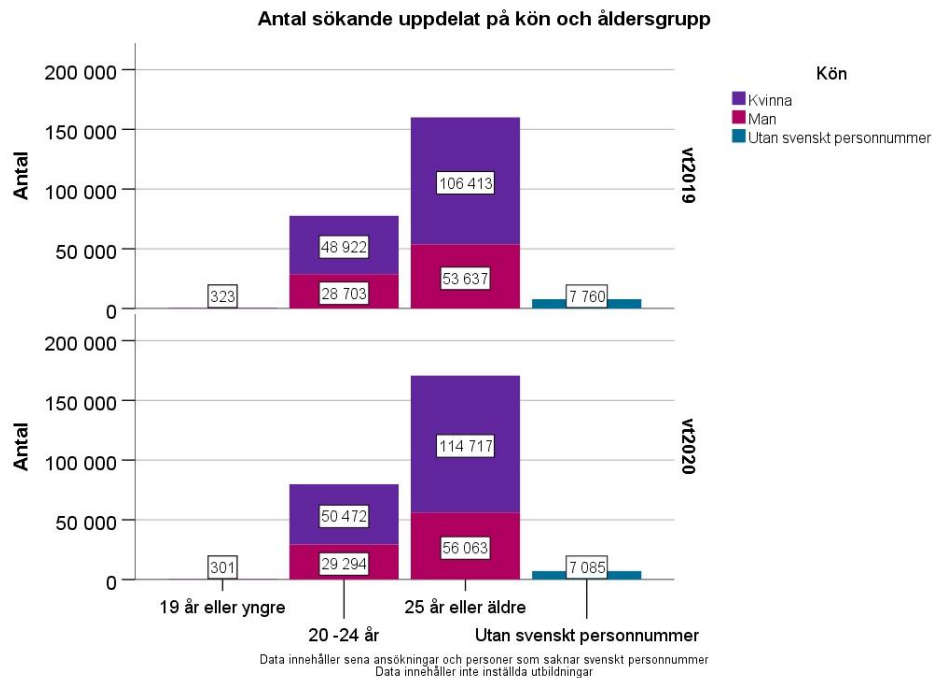
Antalet antagna var högre vt 2020 än vt 2019, 187 548 jämfört med 179 354, vilket är en ökning med 4,6 procent. Antalet antagna till sitt förstahandsval vt 2020 var 132 499 personer och vt 2019 125 000, vilket motsvarar en ökning med 6,0 procent.

Antalet reservplacerade har ökat, från 94 673 vid första urvalet vt 2019 till 99 385 vid första urvalet vt 2020, vilket är en ökning med 5,0 procent. Antalet behöriga personer som inte antogs till något av sina sökta utbildningsalternativ utan enbart är reservplacerade, ökade från 40 541 personer vid första urvalet vt 2019 till 42 878 personer vt 2020, vilket är en ökning med 5,8 procent.

Sammanfattningsvis är konkurrensen något större vt 2020 än vt 2019.

Antalet sökande kvinnor har ökat med 6,3 procent och antalet sökande män med 3,7 procent. Könsfördelningen däremot, är i princip oförändrad i likhet med förra årets antagning inför vårterminen: 64 procent kvinnor och 33 procent män. Övriga 3 procent har inte svenskt personnummer (figur 1).

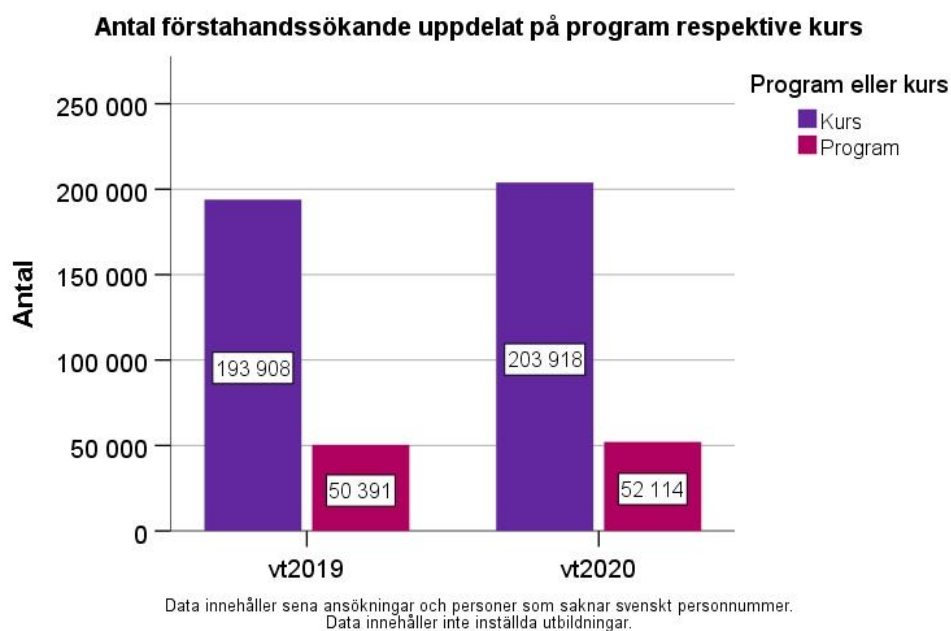
Figur 1.

När det gäller sökande uppdelat på ålder framgår att sökande 19 eller yngre är något färre vt 2020 än vt 2019 (-1,9 procent). Däremot ökade antalet sökande 20-åringar för första gången sedan vt 2014, med nära 9 procent, som följd av både större årskullar och en försämrad arbetsmarknad. Hela gruppen sökande 20-24 år ökade med 2,8 procent och antalet sökande 25 år eller äldre ökade med 6,7 procent.

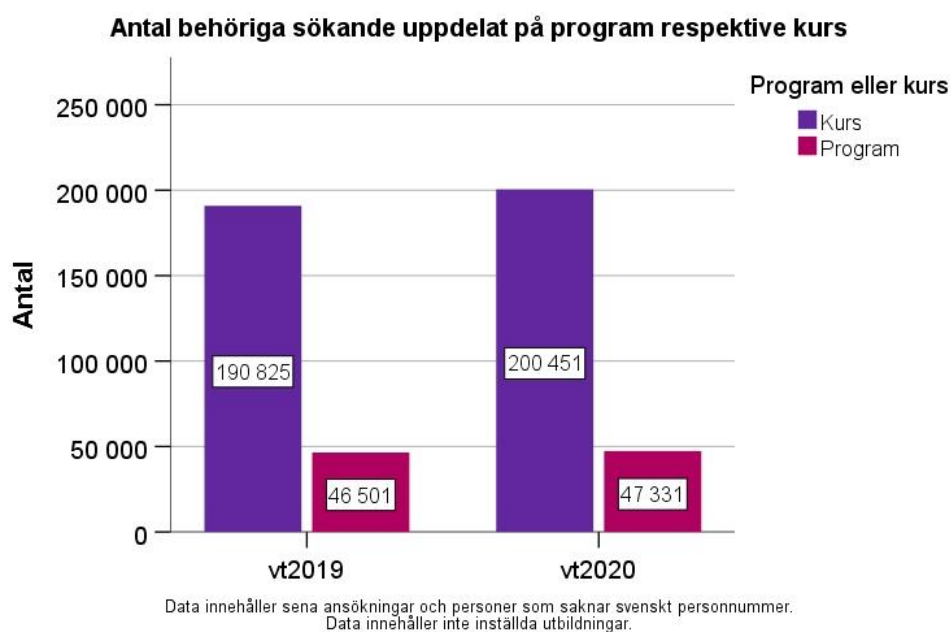
Antalet förstahandssökande till kurser har ökat med 5,2 procent, och till program med 3,4 procent. Därför har även fördelningen av förstahandssökande till kurser respektive program förskjutits något till kurser, från 79,4 till 79,6 procent, mellan vt 2019 och vt 2020 (figur 2).

Figur 2.

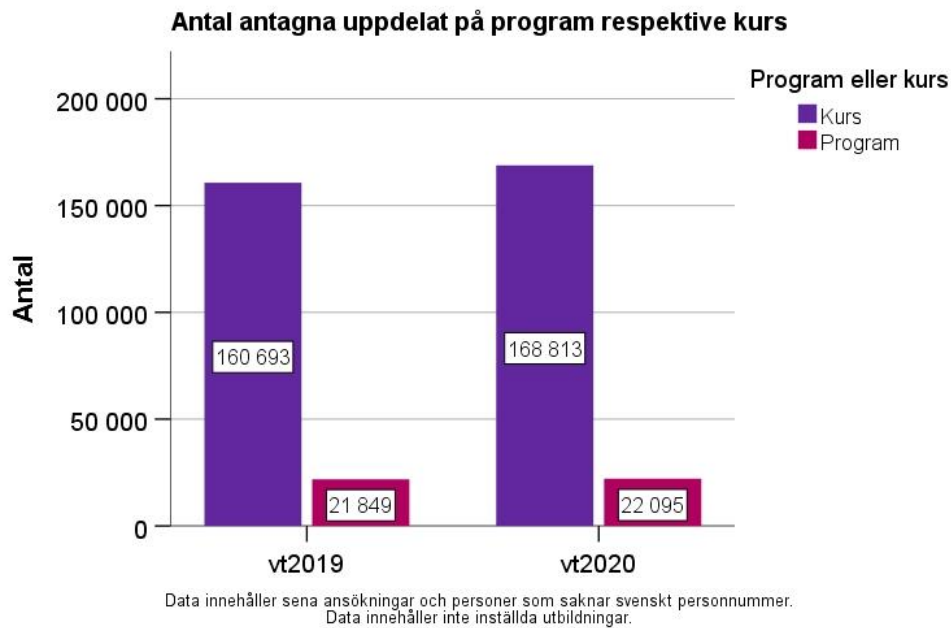
Både antalet behöriga sökande till program och till kurser ökade vt 2020 jämfört med vt 2019, med 1,8 respektive 5,0 procent. Fördelningen mellan program och kurser har förskjutits: program minskade från 19,6 procent vt 2019 till 19,1 procent vt 2020, medan program ökade från 80,4 till 80,9 procent (figur 3).

Figur 3.

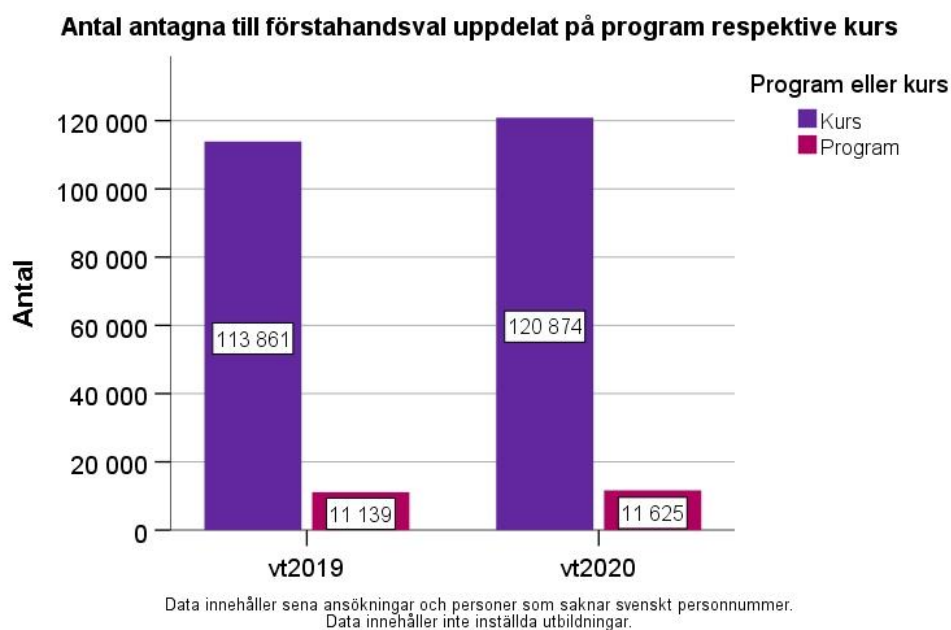
Även antalet antagna har ökat, både till kurser och till program, med 5,1 respektive 1,1 procent (figur 4).

Figur 4.

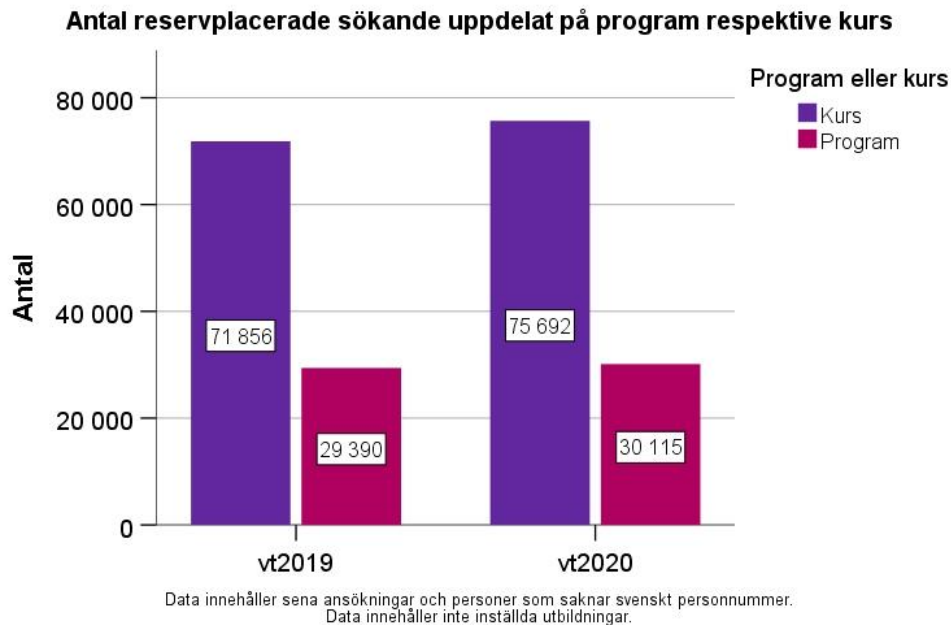
Antalet sökande som antogs till sitt förstahandsval har relativt sett ökat mer än totala antalet antagna, vilket innebär att en större andel av de sökande antogs till sitt förstahandsval vt 2020 än vt 2019, 69,4 procent jämfört med 68,5 procent. Det indikerar att konkurrensen var mindre vt 2020 än vt 2019 (figur 5).

Figur 5.

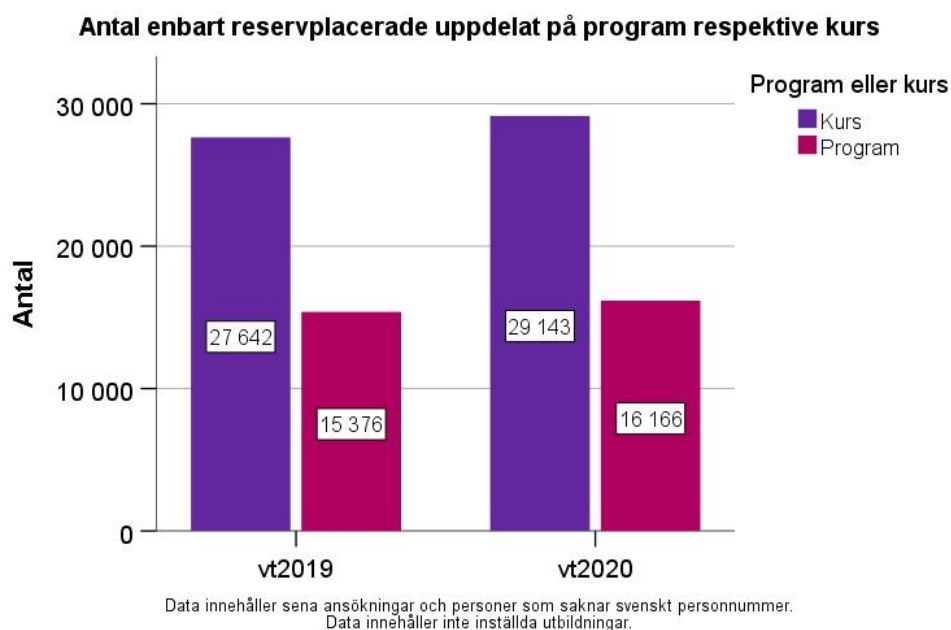
Även om antalet antagna till sitt förstahandsval ökade så var det samtidigt fler som var reservplacerade. Antalet reservplacerade ökade med 5,3 procent på kurser och 2,5 procent på program (figur 6).

Figur 6.

Antalet enbart reservplacerade ökade också till både kurser och program vt 2020, jämfört med vt 2019, med 5,4 respektive 5,1 procent (figur 7). Samtidigt som fler antogs var det alltså fler som var reservplacerade, vilket ger en splittrad bild av balansen mellan efterfrågan och utbudet av utbildningar.

Figur 7.

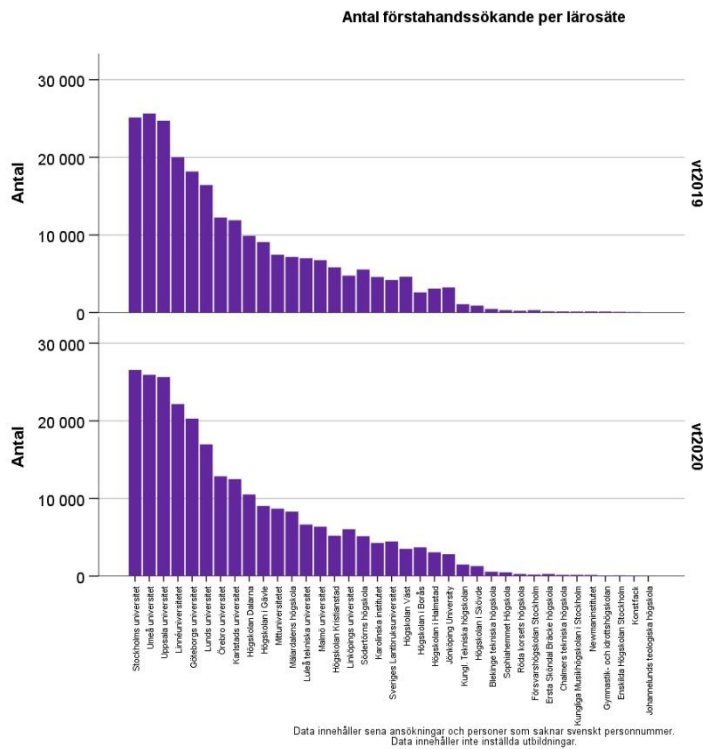
Sökande per lärosäte

Stockholms universitet hade flest förstahandssökande vid första urvalet till vt 2020. Därefter följer Umeå universitet, Uppsala universitet, Linnéuniversitetet och Göteborgs universitet. Till dessa fem lärosäten söker närmare fem av tio förstahandssökande (figur 8).

Generellt sett har de flesta lärosäten fler förstahandssökande till vt 2020 än till vt 2019, men några få har något färre förstahandssökande. Den största absoluta minskningen står Högskolan Väst för och den största absoluta ökningen har Linnéuniversitetet.

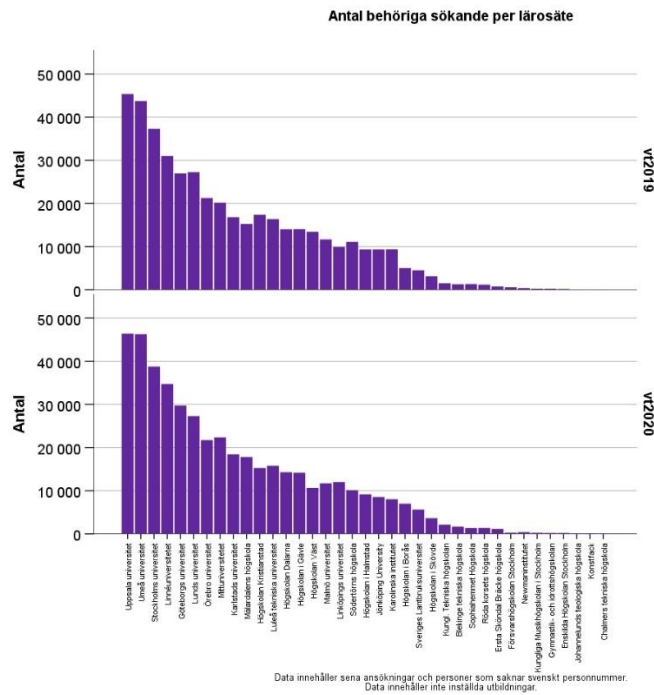
Det varierande söktrycket beror delvis på om lärosätena prioriterar kurser eller program i sitt utbildningsutbud och om de har många sökande inom program.

Figur 8.

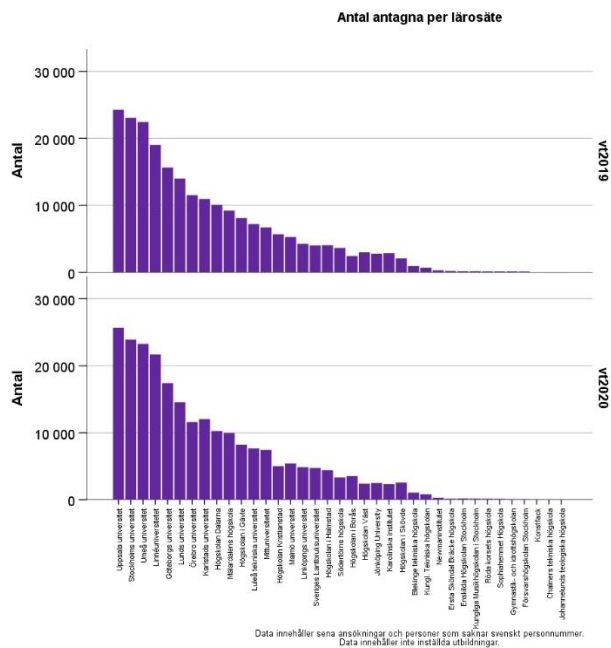
För behöriga sökande vt 2020 är det Uppsala universitet som har flest sökande följt av Umeå universitet, Stockholms universitet, Linnéuniversitetet och Göteborgs universitet. Den största absoluta minskningen av antalet behöriga sökande från vt 2019 till vt 2020 har Högskolan Väst och den största absoluta ökningen har Linnéuniversitetet (figur 9).

Figur 9.

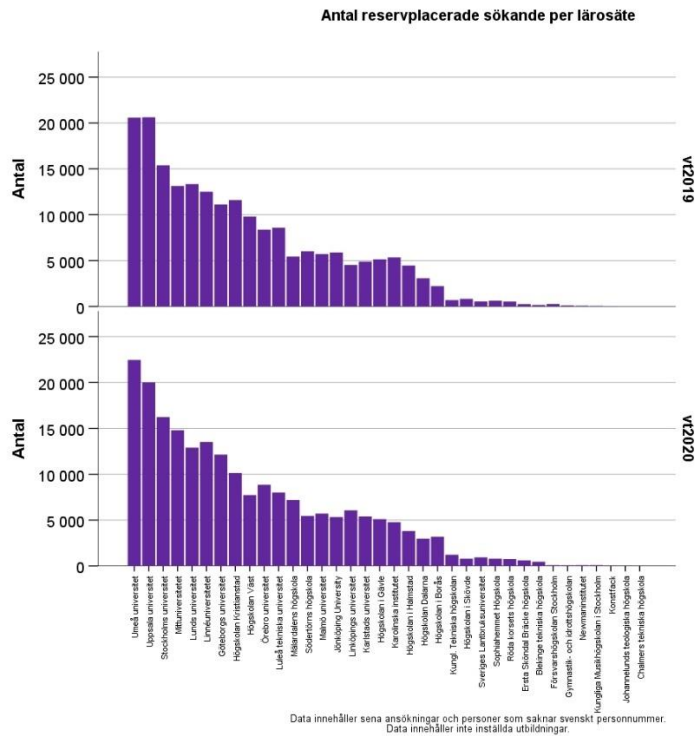
När det gäller antalet antagna är det Uppsala universitet som har flest vt 2020, följt av Stockholms universitet, Umeå universitet, Linnéuniversitetet och Göteborgs universitet. Den största absoluta minskningen av antalet antagna har Högskolan Kristianstad och den största absoluta ökningen har Linnéuniversitetet (figur 10).

Figur 10.

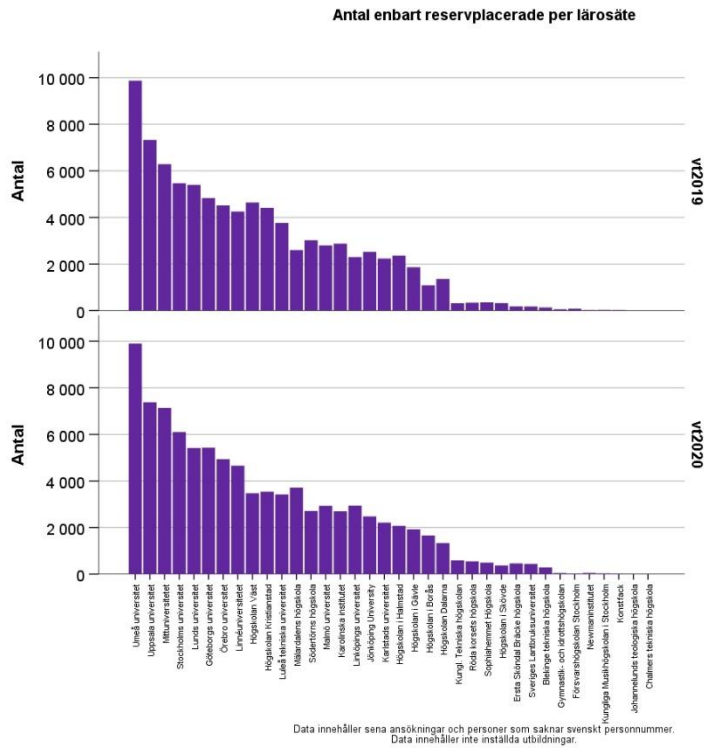
Umeå universitet hade flest reservplacerade vt 2020 följt av Uppsala universitet, Stockholms universitet, Mittuniversitetet och Göteborgs universitet. Den största absoluta minskningen har Högskolan Väst och den största absoluta ökningen har Umeå universitet jämfört med vt 2019 (figur 12).

Figur 12.

Flest sökande vt 2020 som inte antagits till något av sina sökalternativ utan enbart reservplacerats har Umeå universitet följt av Uppsala universitet, Mittuniversitetet, Stockholms universitet och Göteborgs universitet. Den största absoluta minskningen har Högskolan Väst och den största absoluta ökningen har Mälardalens högskola jämfört med vt 2019 (figur 13).

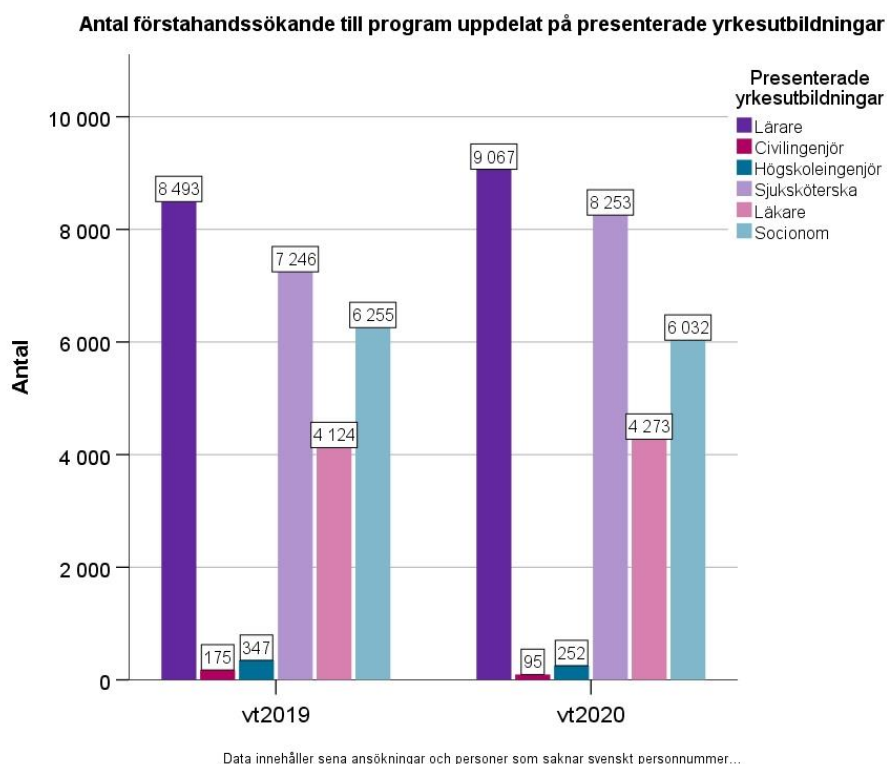
Figur 13.

Sökande till sex grupper av yrkesutbildningar

Här redovisas antalet sökande vid första urvalet till vt 2019 och vt 2020 till de utbildningar som leder till vissa yrkesexamina, däribland lärar- och förskolläraryrkesutbildningar. Antalet sökande till respektive utbildning som leder till yrkesexamen har ökat i tre fall och minskat i tre fall (figur 14).

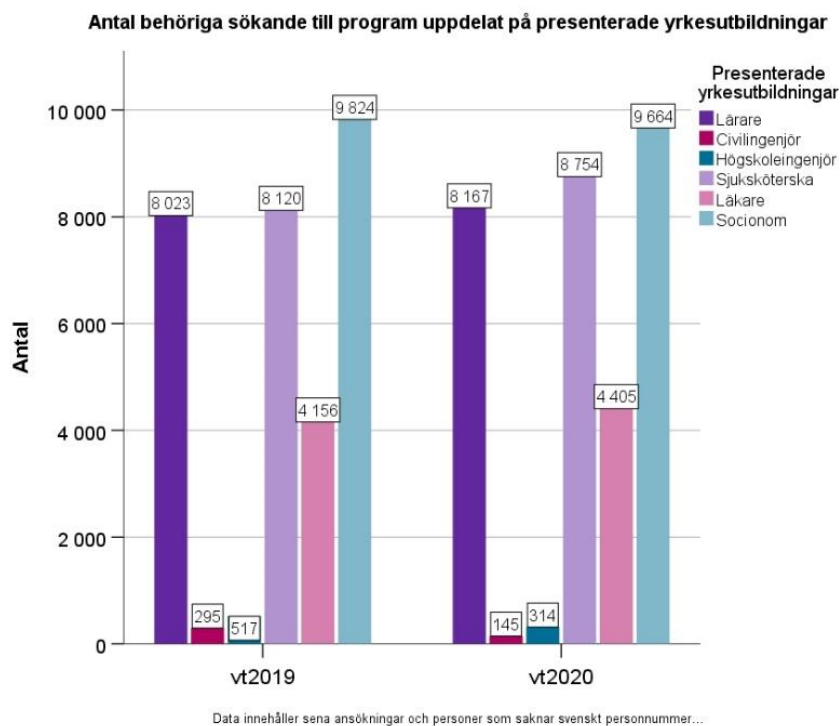
Figur 14.

Ökningen av förstahandssökande är 7 procent eller drygt 570 till lärarutbildningar, 14 procent eller drygt 1 000 till sjuksköterskeutbildningar och 4 procent eller nära 150 till läkarutbildningar i jämförelse med vt 2019. Nedgången är antalsmässigt störst för högskoleingenjörsutbildningar och procentuellt störst för civilingenjörsutbildningar, men det rör sig om låga antal. Men även socionomutbildningar har fått ett minskat antal förstahandssökande vt 2020, en minskning med 4 procent eller cirka 220 sökande.

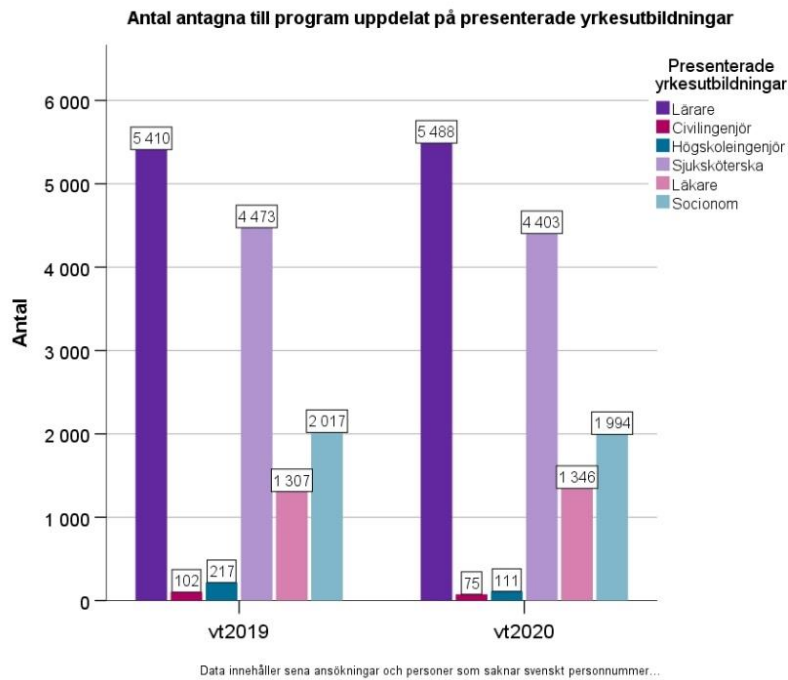
Även antalet behöriga sökande har ökat till tre och minskat till tre av de presenterade grupperna av yrkesutbildningar vid första urvalet vt 2020 jämfört med vt 2019. Uppgången är 1,8 procent till lärarutbildningar, 7,8 procent till sjuksköterskeutbildningar och 6,0 procent till läkarutbildningar. Nedgången är antalsmässigt liten till ingenjörsutbildningarna och 1,6 procent lägre till socionomutbildningar (figur 15).

Figur 15.

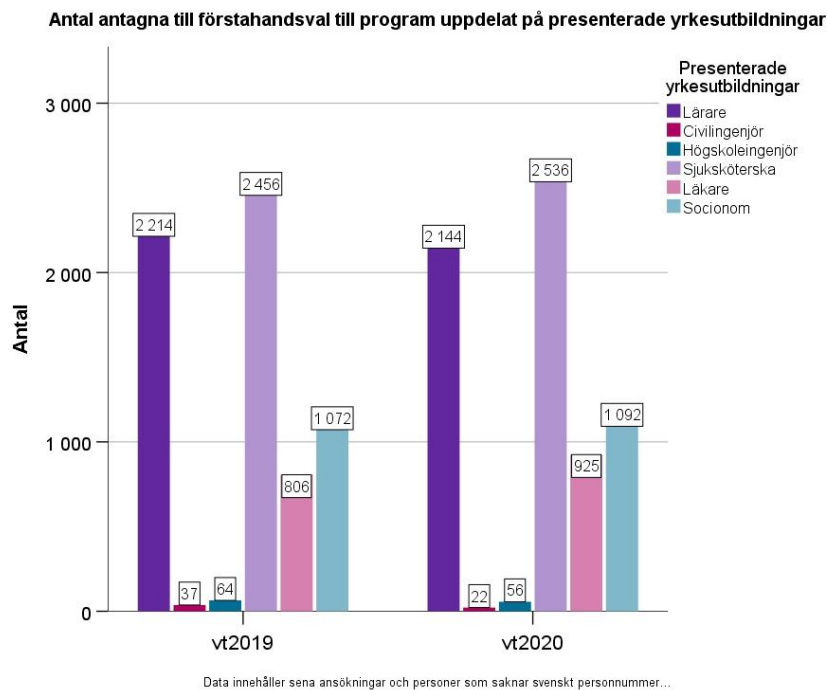
Trots fler behöriga sökande är det 1,6 procent färre som antagits till sjuksköterskeutbildningar. Det är också färre, antagna till ingenjörsutbildningar, och till socionomutbildningar har antalet antagna minskat med 1,1 procent. Till lärar- och läkarutbildningar har antalet antagna däremot ökat med 1,4 respektive 3,0 procent vt 2020 jämfört med vt 2019 (figur 16).

Figur 16.

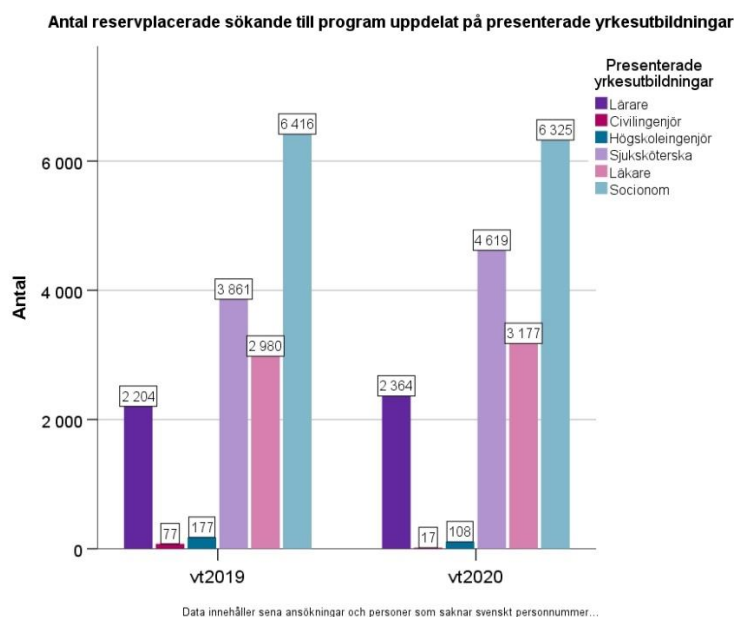
Antalet antagna till sitt förstahandsval till de presenterade grupperna av yrkesutbildningar har minskat till lärar-, civilingenjörs- och högskoleingenjörsutbildningar, men ökat till sjuksköterske-, läkar- och socionomutbildningar (figur 17).

Figur 17.

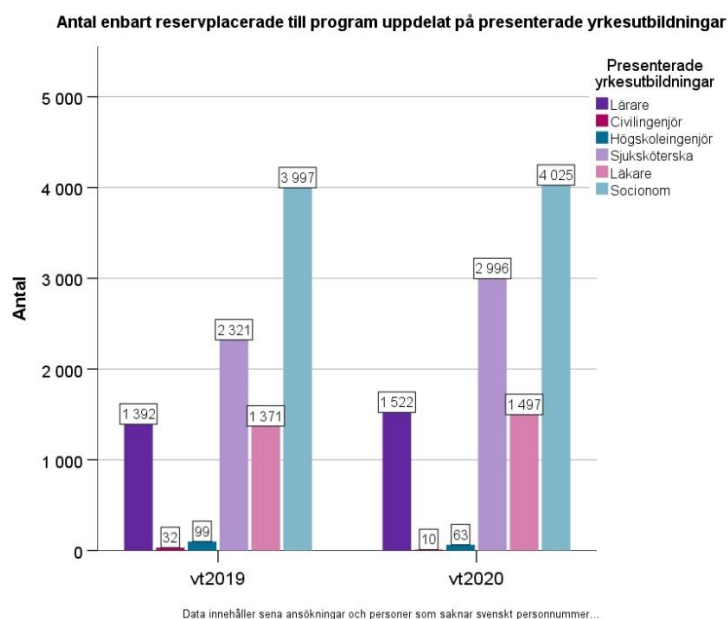
När det gäller antalet reservplacerade till de presenterade grupperna av yrkesutbildningar är det en ökning till lärar-, sjuksköterske- och läkarutbildningar vt 2020 jämfört med vt 2019. Till ingenjör- och socionomutbildningar har antalet reservplacerade minskat (figur 18).

Figur 18.

Antalet sökande som inte antagits till något av sina sökalternativ, utan enbart reservplacerats till de presenterade grupperna av yrkesutbildningar som leder till yrkesexamina, har ökat till samtliga grupper av yrkesutbildningar utom ingenjörutbildningar (figur 19).

Figur 19.

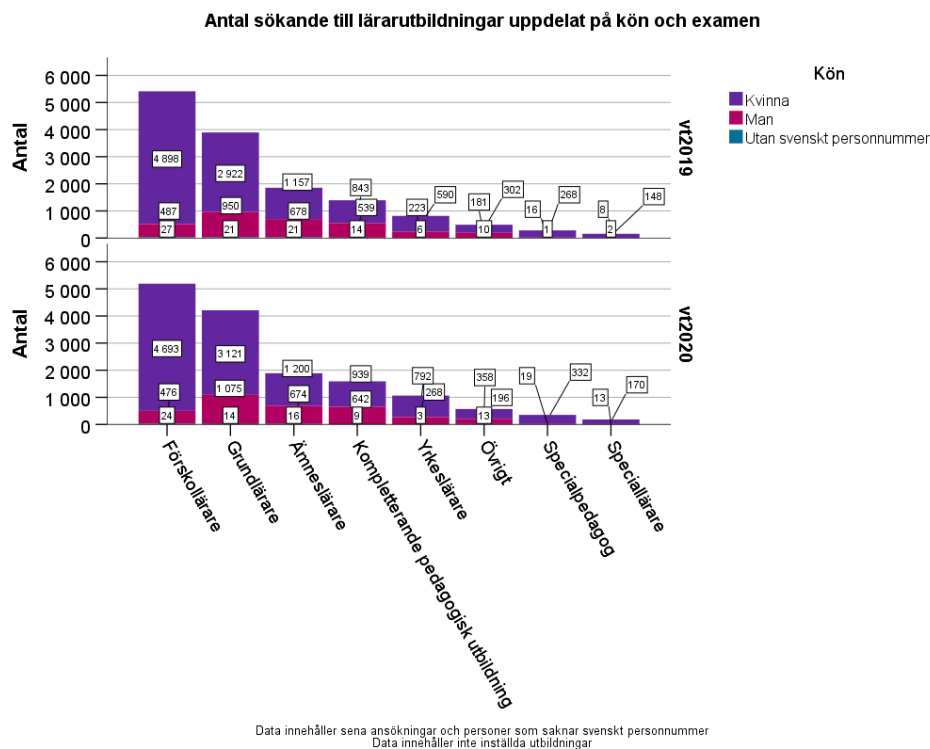

Sökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar våren 2020

Antagningsstatistik för lärar- och förskolläraryrkesutbildningar har redovisats kortfattat tidigare i rapporten, dock utan uppdelning efter vilken kategori av examen utbildningen leder till. I det här avsnittet redovisas antagningsstatistik till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar uppdelat efter examenskategori och inriktning i dem, både när det gäller det totala antalet sökande, förstahandssökande, behöriga sökande, antagna och reservplacerade. I kategorin "Övrigt" ingår de lärarutbildningar som inte går att klassificera enligt någon annan kategori på grund av att deras namn inte är specifikt, exempelvis "lärarprogrammet".

Det totala antalet sökande till lärar- och förskolläraryrkesutbildningar har ökat till samtliga kategorier med undantag av utbildningarna till förskollärare vt 2019 till vt 2020 (figur 20).

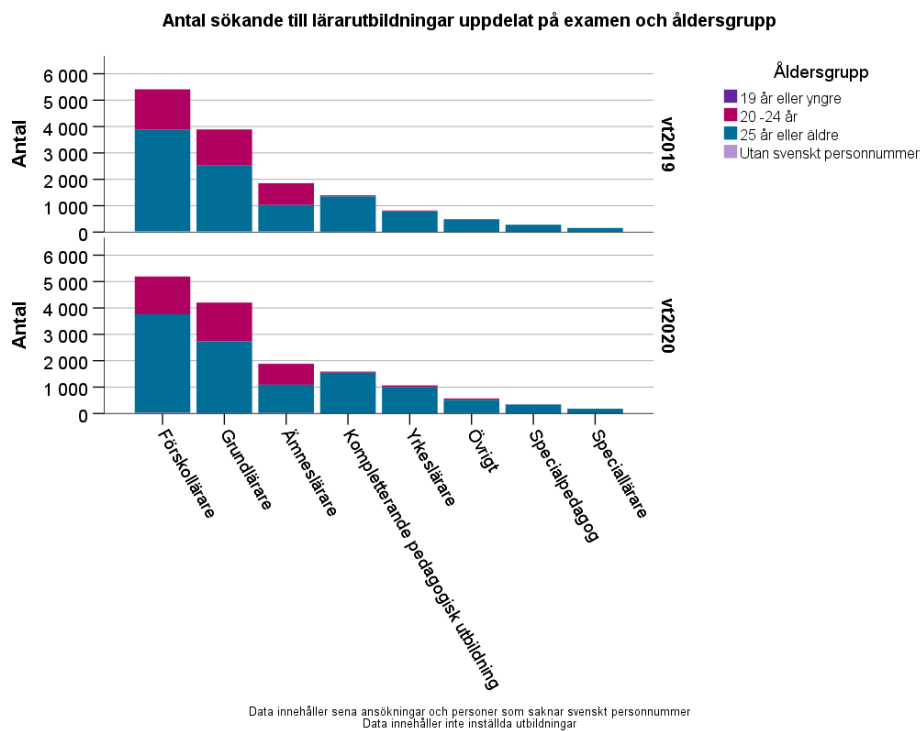
Figur 20.

Den procentuella ökningen av antalet sökande är störst till yrkeslärarutbildningar (30 procent), följt av utbildningarna till specialpedagog, speciallärare och kompletterande pedagogisk utbildning (23, 16, respektive 14 procent). Det är även fler sökande till grundlärar- och ämneslärarutbildningar (8 respektive 2 procent fler) och till Övrigt-gruppen som ökat med 15 procent. Minskningen av antalet sökande till förskollärarutbildningen är 4 procent.

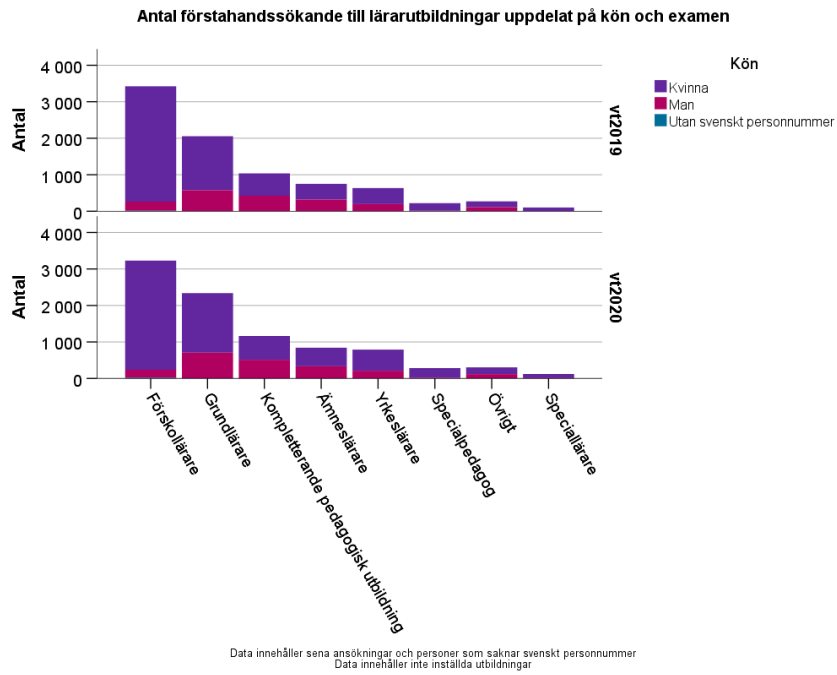
Den äldsta åldersgruppen, 25 år eller äldre, utgör den största sökandegruppen oavsett lärarkategori. Antalet sökande i den åldersgruppen har ökat i samtliga lärarkategorier utom förskollärare, och dessutom mer än de yngre åldersgrupperna. Det medför att de äldre sökande utgör en större andel av de sökande till olika lärarkategorier vt 2020 än vad de gjorde vt 2019, 73,7 procent jämfört med 72,3 procent (figur 21).

Figur 21.

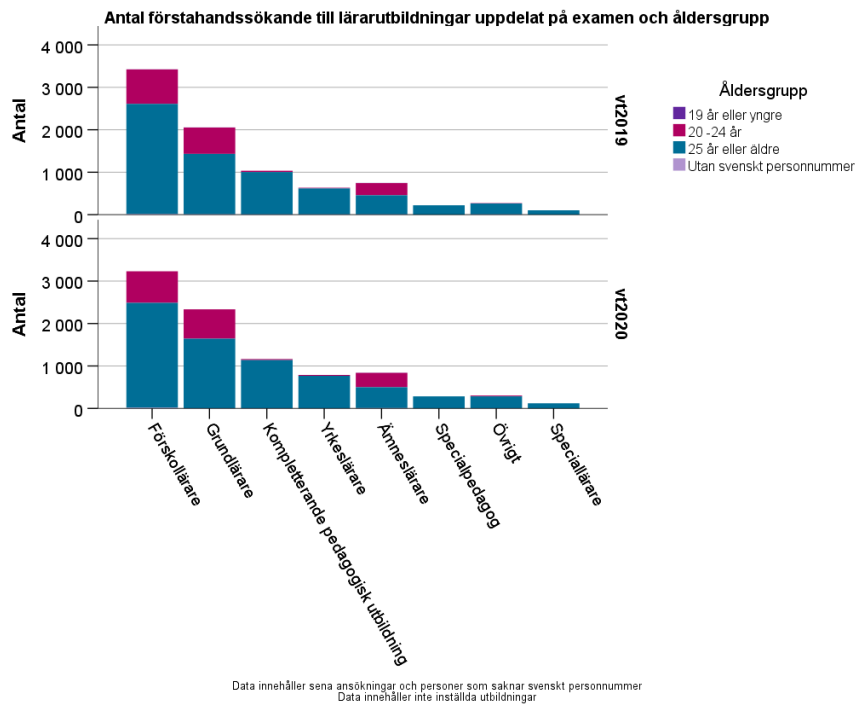
När det gäller antalet förstahandssökande till lärarutbildningar så har det ökat från vt 2019 till vt 2020, förutom för förskollärarutbildningen. Antalsmässigt störst är ökningen till grundlärar-, yrkeslärar- och kompletterande pedagogisk utbildning, med cirka 280, 150 respektive 130 fler förstahandssökande. Till de övriga lärarutbildningar där antalet förstahandssökande har ökat är ökningen mellan knappt 20 och 90. Könsfördelningen totalt sett är ungefär densamma vt 2020 som den var vt 2019 (figur 22).

Figur 22.

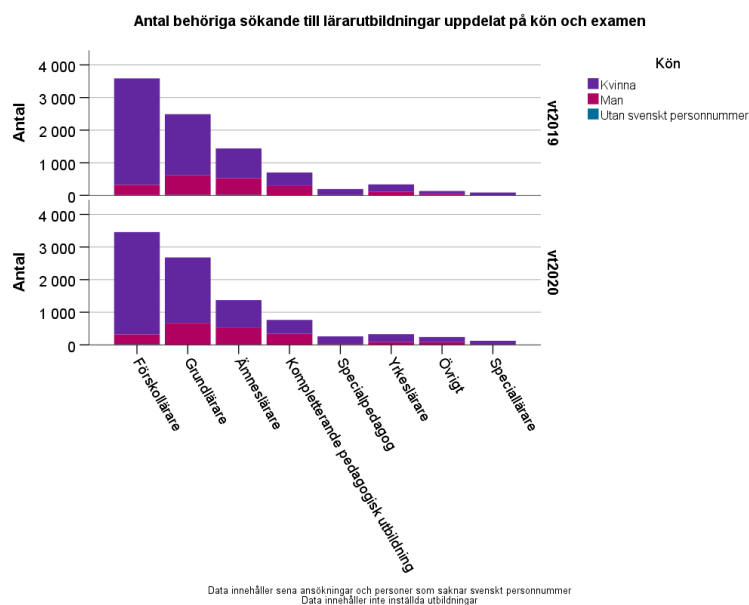
Även bland de förstahandssökande till lärarutbildningar utgör den äldsta åldersgruppen, 25 år eller äldre, den största sökandegruppen oavsett lärarkategori. De äldre förstahandssökande utgör en större andel av de förstahandssökande till olika lärarkategorier vt 2020 än vad de gjorde vt 2019, 79,2 procent jämfört med 78,5 procent (figur 23).

Figur 23.

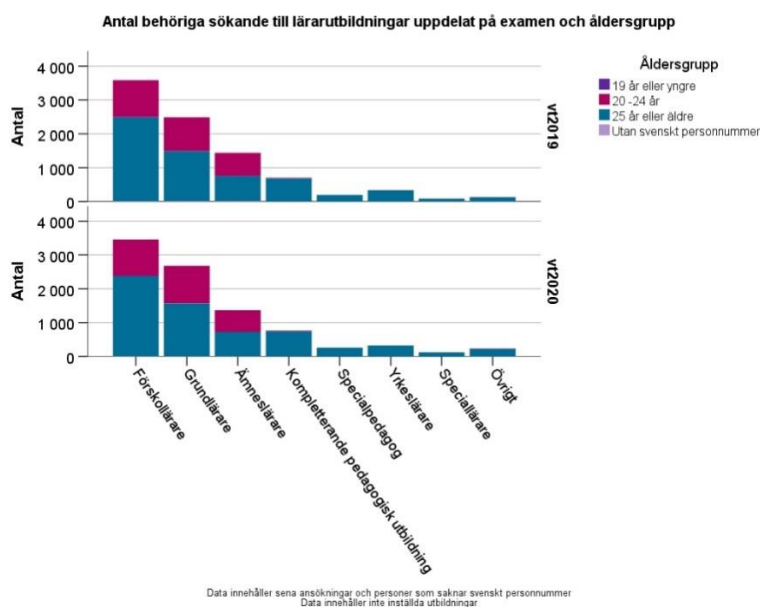
Antalet behöriga sökande har minskat till förskol-, ämnes- och yrkeslärare med 4, 5 respektive 3 procent från vt 2019 till vt 2020. Sammantaget har andelen män ökat något, från 20,9 till 21,7 procent, men fortfarande är kvinnor i klar majoritet bland de behöriga sökande till lärarutbildningar (figur 24).

Figur 24.

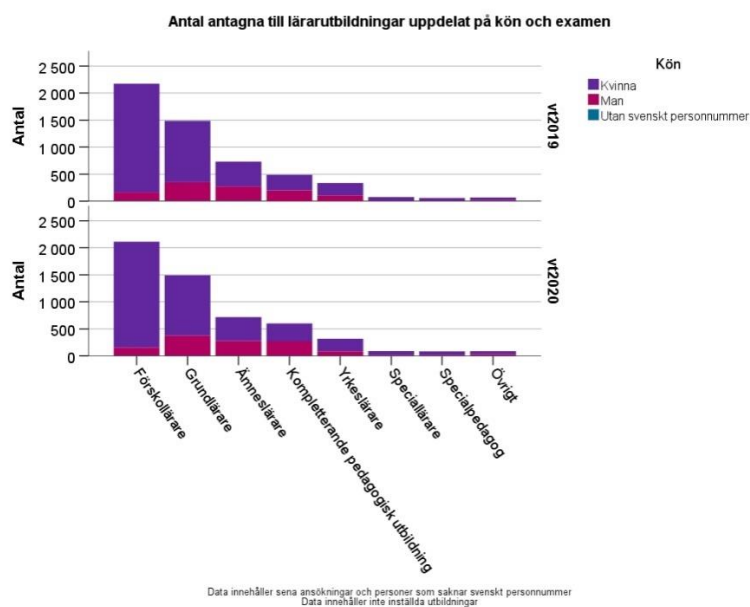
För behöriga sökande till de flesta lärar- och förskolläraryrkesutbildningar har det skett en förskjutning till den äldsta åldersgruppen. Den yngsta åldersgruppen är emellertid mycket liten, medan åldersgruppen 20–24 år står för merparten av ökningen till grundskolläraryrkesutbildningar (figur 25).

Figur 25.

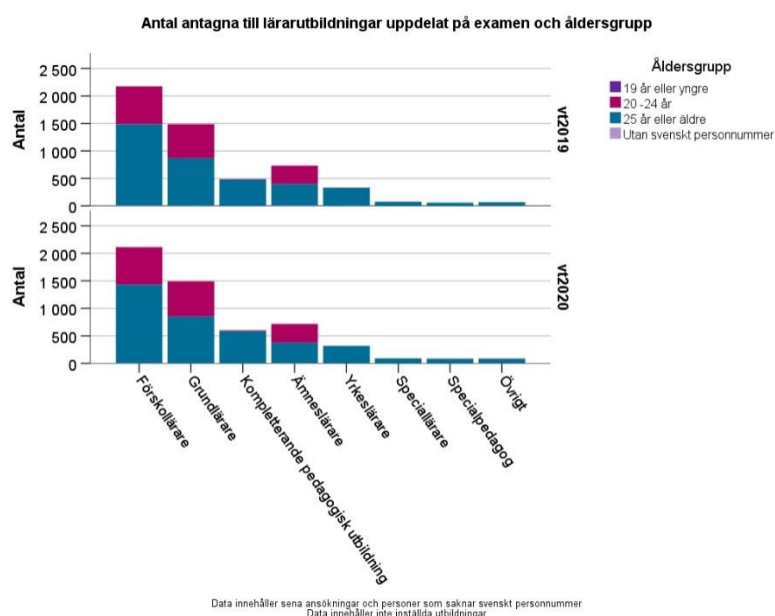
Liksom behöriga sökande har antalet antagna minskat till förskollärary-, ämneslärary- och yrkesläraryutbildningar vt 2020 jämfört med vt 2019. Sammantaget till samtliga lärarutbildningar har antalet antagna ökat med 1,4 procent, varav kompletterande pedagogisk utbildning står för den största numerära ökningen med 114 fler antagna. Till denna kategori har också antalet män ökat påtagligt, med 36 procent (figur 26).

Figur 26.

Bland de antagna till lärarutbildningar har det generellt skett en liten förskjutning mot den mellersta åldersgruppen 20–24 år (figur 27).

Figur 27.

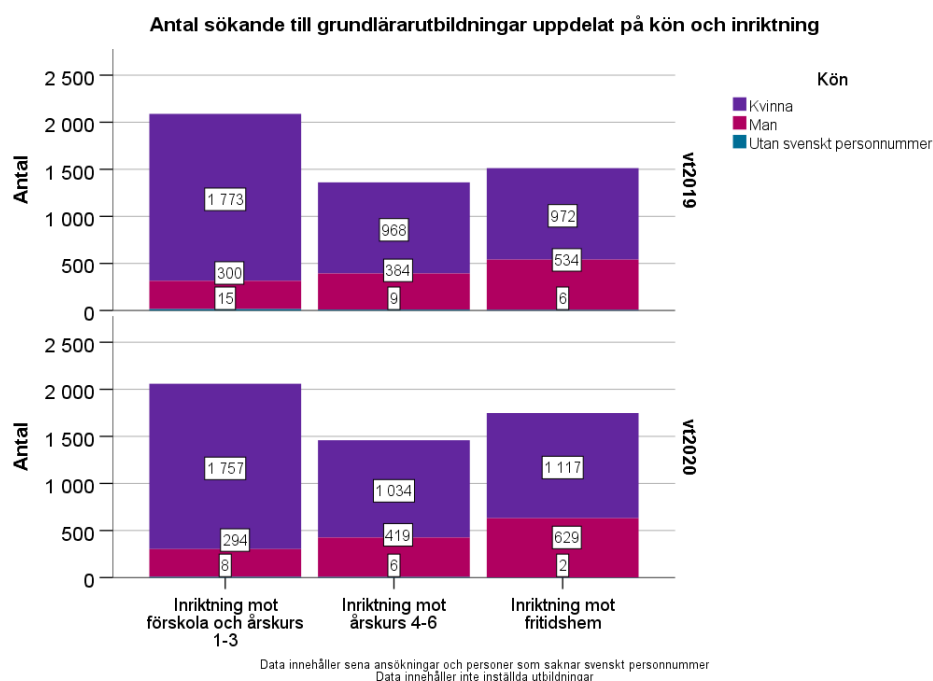

Sökande till grundläroartutbildningar

Antalet sökande till en eller flera grundläroartutbildningar vid första urvalet var 7,2 procent fler till inriktning mot årskurs 4-6 och 15,6 procent fler till inriktning mot fritidshem, medan de var 1,4 procent färre till inriktning mot förskola och årskurs 1-3 vt 2020 jämfört med vt 2019.

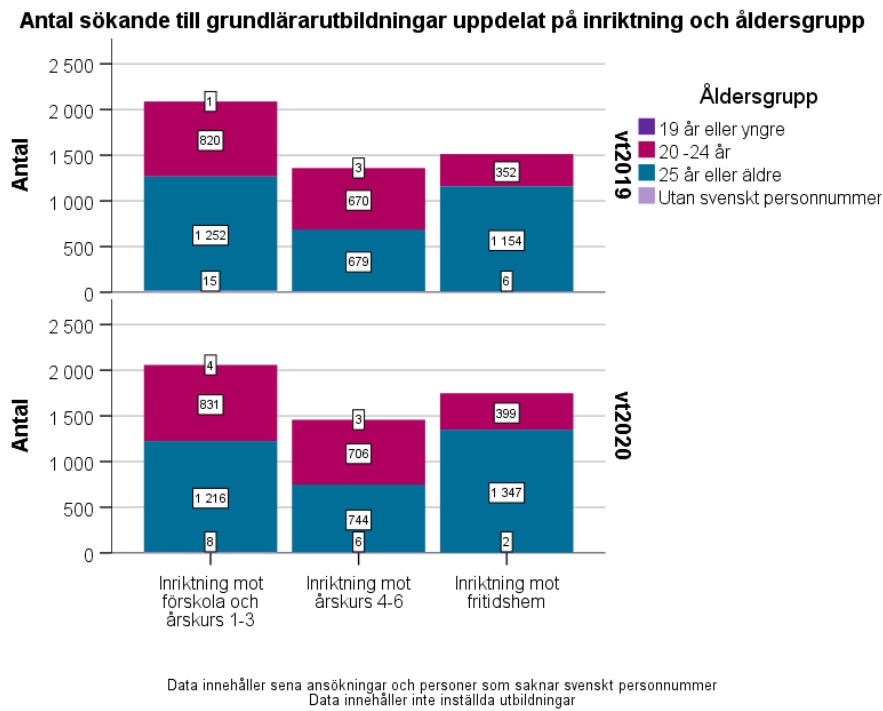
Andelen män bland de sökande har ökat något, men samtliga inriktningar har fortfarande en betydligt högre andel kvinnor än män, mellan 64 och 85 procent kvinnor (figur 28).

Figur 28.

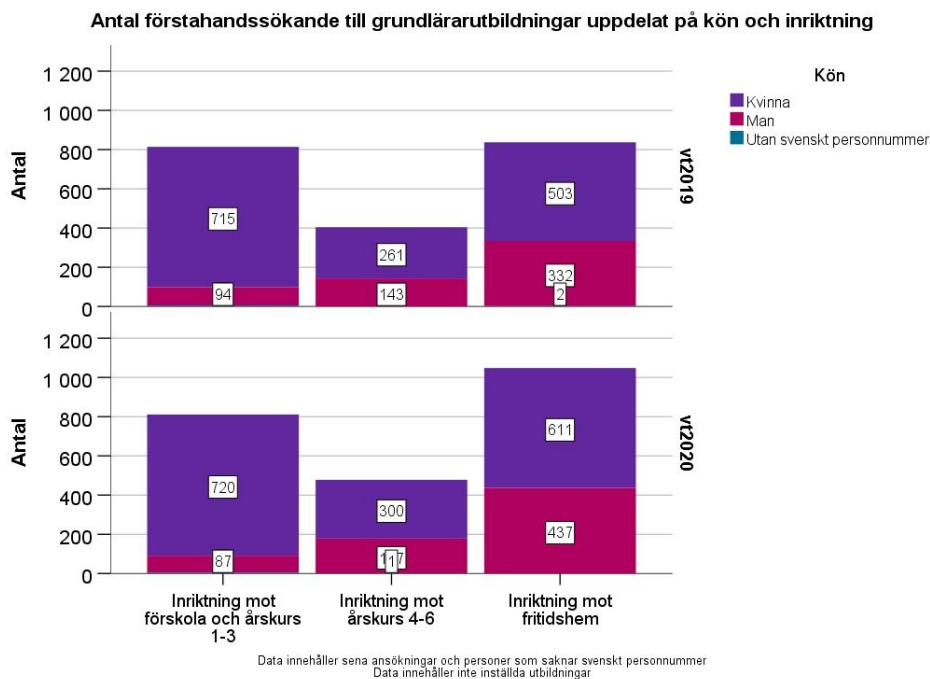
Den mellersta åldersgruppen av sökande, 20-24 år, har ökat till samtliga inriktningar, men den äldsta åldersgruppen av sökande, 25 år eller äldre, har sammantaget ökat mer mellan vt 2019 och vt 2020. Det har lett till att åldersfördelningen av sökande förskjutits något mot de äldsta, från 62,2 till 62,8 procent (figur 29).

Figur 29.

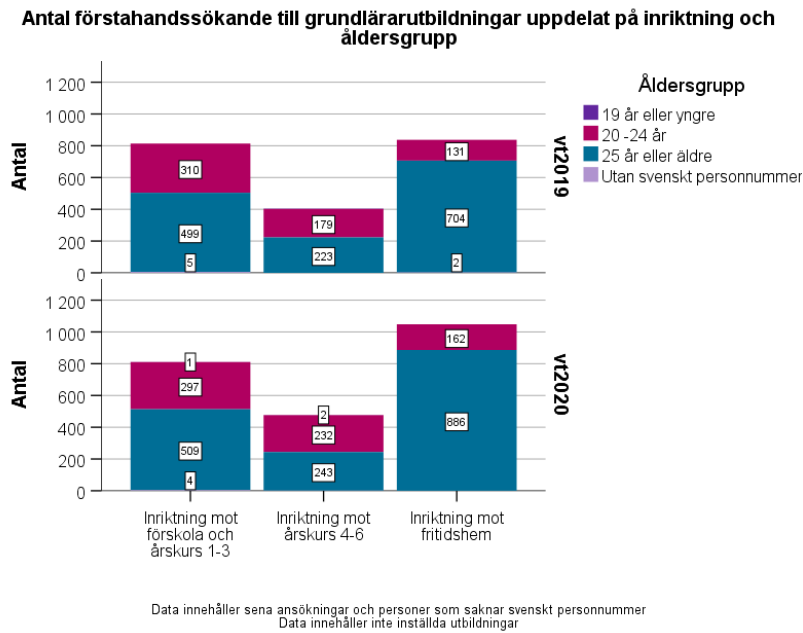
Även bland förstahandssökande har andelen män ökat något, men samtliga inriktningar har fortfarande en betydligt högre andel kvinnor än män, mellan 58 och 89 procent kvinnor (figur 30).

Figur 30.

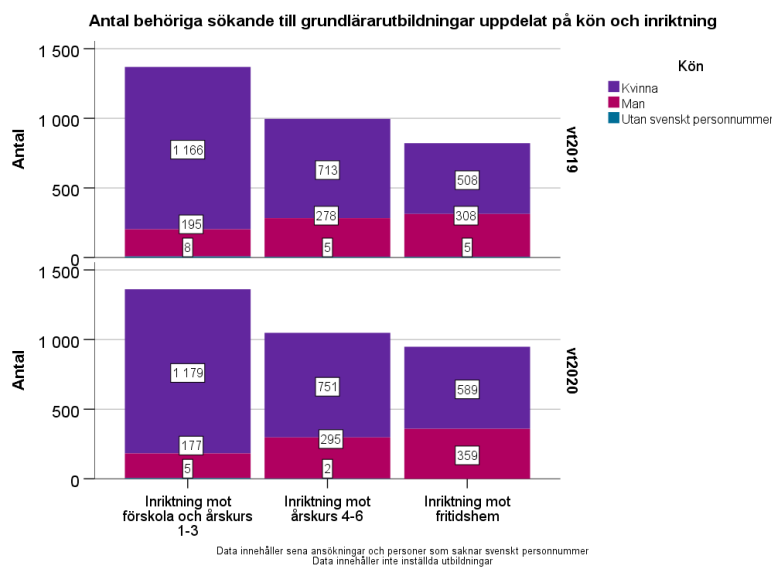
Antalet förstahandssökande har ökat i samtliga åldersgrupper, utom den mellersta gruppen med sökande till inriktning mot förskola och årskurs 1–3. Den yngsta ålderskategorin är oförändrat liten (figur 31).

Figur 31.

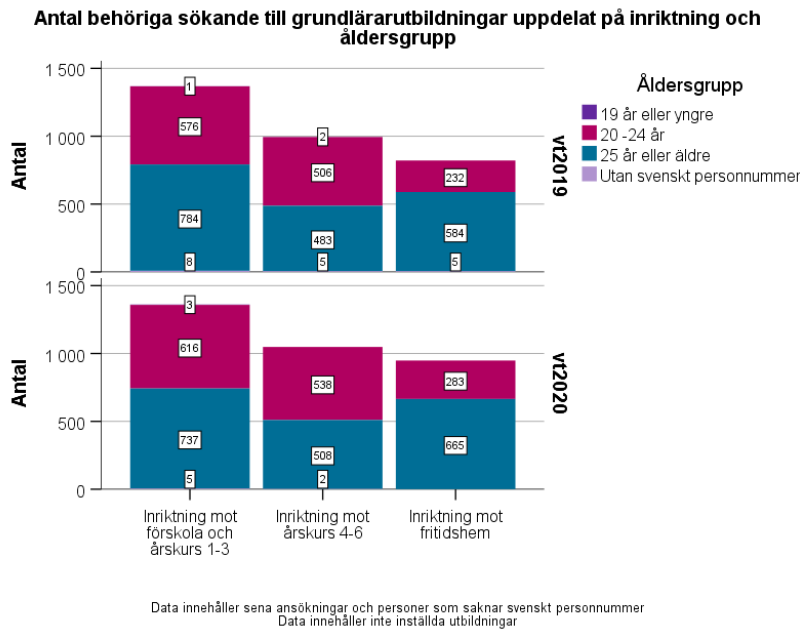
Även antalet behöriga sökande var fler vid första urvalet; 5,2 procent fler till inriktning mot årskurs 4–6 och 15,5 procent fler till inriktning mot fritidshem, medan de var 0,6 procent färre till inriktning mot förskola och årskurs 1–3. Relativt sett har männen ökat mest, men samtliga inriktningar har fortfarande en betydligt högre andel kvinnor än män, mellan 62 och 87 procent kvinnor (figur 32).

Figur 32.

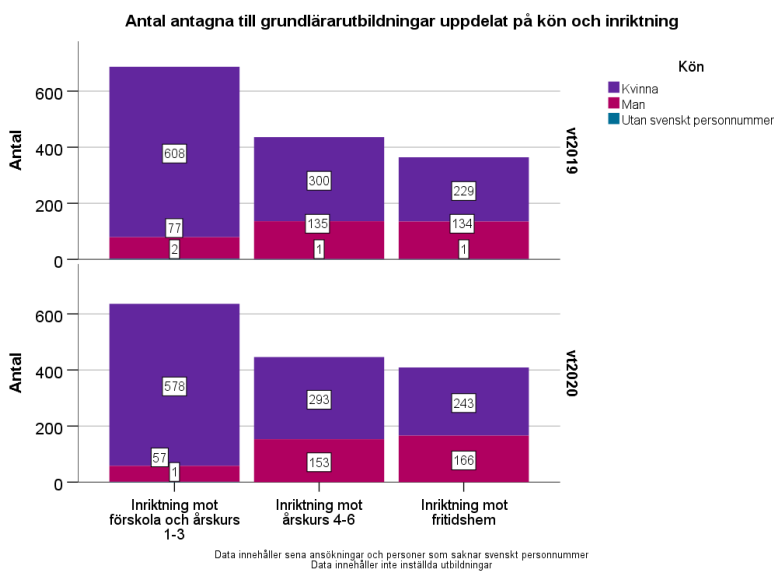
Antalet behöriga sökande i mellersta åldersgruppen, 20–24 år, har ökat till samtliga inriktningar. Den äldre åldersgruppen, 25 år och äldre, har också ökat utom till inriktning mot förskola och årskurs 1–3 (figur33).

Figur 33.

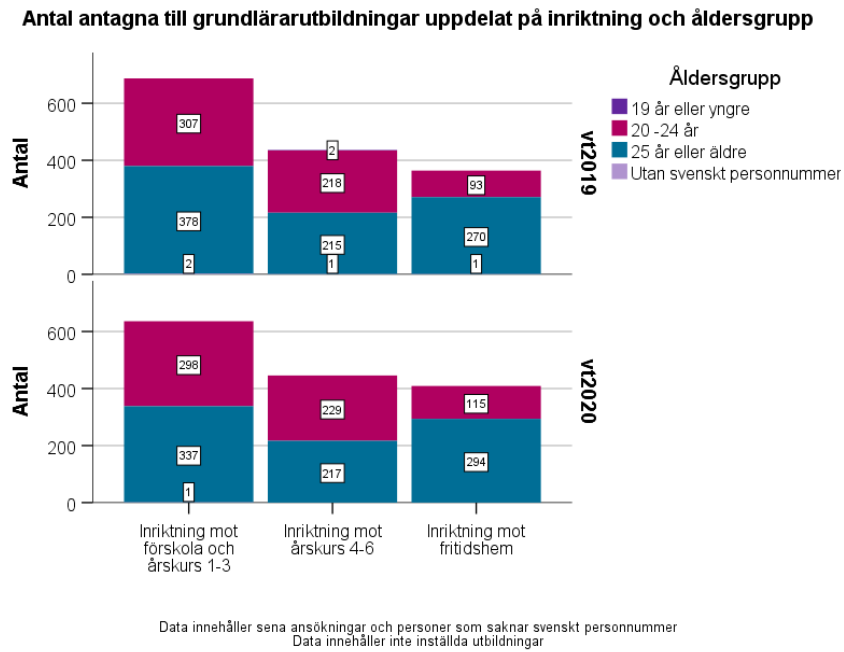
Även antalet antagna var fler vid första urvalet; 2,3 procent fler till inriktning mot årskurs 4–6 och 12,4 procent fler till inriktning mot fritidshem, medan de var 7,4 procent färre till inriktning mot förskola och årskurs 1–3. Relativt sett har männen ökat mest, men samtliga inriktningar har fortfarande en betydligt högre andel kvinnor än män bland de antagna, mellan 59 och 91 procent kvinnor (figur 34).

Figur 34.

Antalet antagna har ökat både i den mellersta åldersgruppen, 20–24 år, och den äldsta åldersgruppen, 25 år och äldre. De antagna är fler till samtliga inriktningar, utom till inriktning mot förskola och årskurs 1–3 (figur35).

Figur 35.

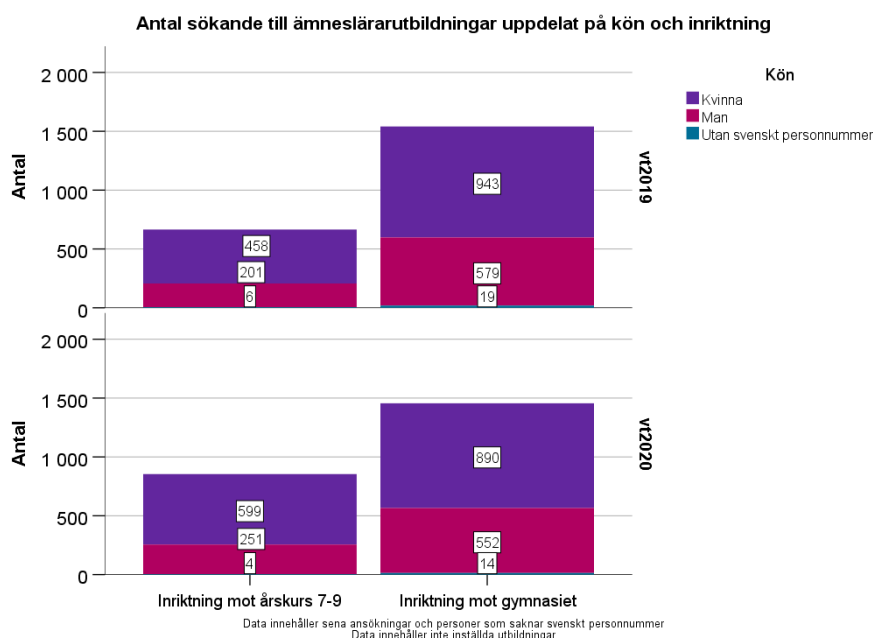

Sökande till ämneslärarutbildningar

Antalet sökande till en eller flera ämneslärarutbildningar vid första urvalet var 28,4 procent fler till inriktning mot årskurs 7–9 och 5,5 procent färre till inriktning mot gymnasiet vt 2020 jämfört med vt 2019.

Andelen män bland de sökande har minskat något och båda inriktningarna har fortfarande en högre andel kvinnor än män, mellan 61 och 70 procent kvinnor (figur 36).

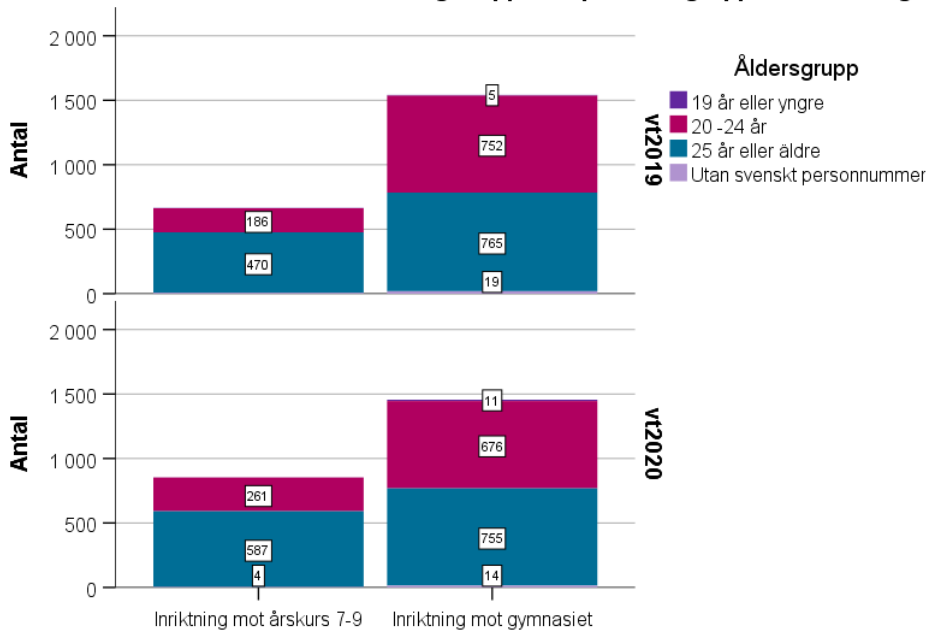
Figur 36.

Den mellersta åldersgruppen av sökande, 20–24 år, har ökat med 40 procent till inriktning mot årskurs 7–9 och minskat med 10 procent till inriktning mot gymnasiet. För den äldsta åldersgruppen av sökande, 25 år eller äldre, var motsvarande utveckling en ökning med 25 procent respektive en minskning med 1 procent mellan vt 2019 och vt 2020. Sammantaget har det lett till att åldersfördelningen av sökande förskjutits något mot äldre, från 56,0 till 58,1 procent 25 år eller äldre sökande (figur 37).

Figur 37.

Antal sökande till ämneslärarutbildningar uppdelat på åldersgrupp och inriktning

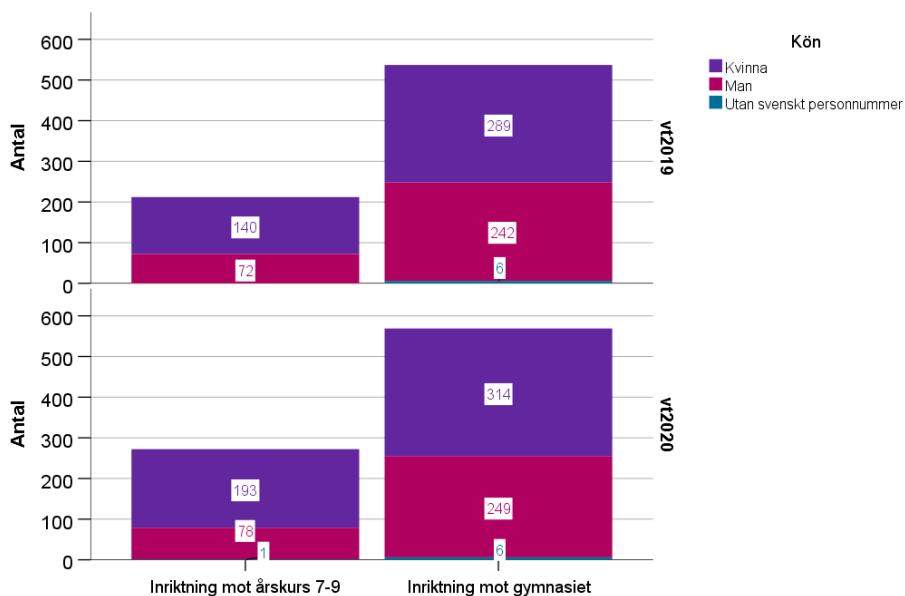

Data innehåller sena ansökningar och personer som saknar svenskt personnummer
Data innehåller inte inställda utbildningar

När det gäller förstahandssökande till ämneslärarutbildningar har både antalet kvinnor och antalet män ökat till båda inriktningarna. Kvinnor har ökat mer än män och könsfördelningen har förskjutits mot fler kvinnor mellan vt 2019 och vt 2020, från 58,1 till 61,1 procent kvinnor (figur 38).

Figur 38.

Antal förstahandssökande till ämneslärarutbildningar uppdelat på kön och inriktning

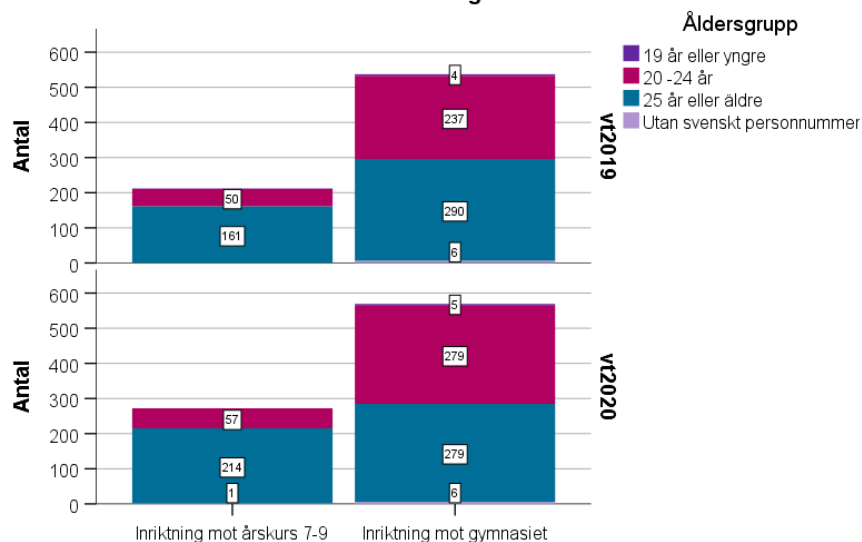

Data innehåller sena ansökningar och personer som saknar svenskt personnummer
Data innehåller inte inställda utbildningar

Antalet förstahandssökande har ökat i samtliga åldersgrupper, utom den äldsta gruppen med sökande till inriktning mot gymnasiet. Den yngsta ålderskategorin är oförändrat liten (figur 39).

Figur 39.

Antal förstahandssökande till ämneslärarutbildningar uppdelat på åldersgrupp och inriktning

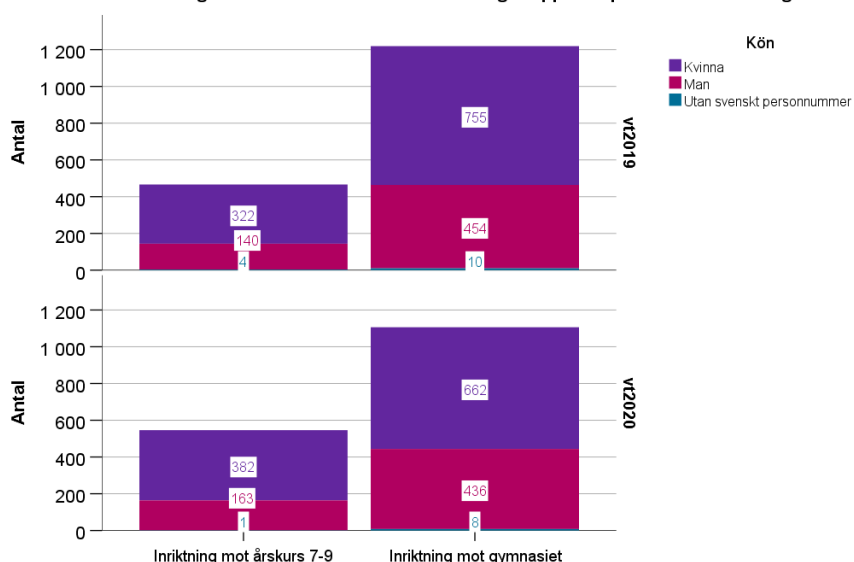

Data innehåller sena ansökningar och personer som saknar svenskt personnummer
Data innehåller inte inställda utbildningar

Antalet behöriga sökande har oavsett kön ökat till inriktning mot årskurs 7-9 medan antalet oavsett kön gått ned till inriktning mot gymnasiet vt 2020 jämfört med vt 2019 (figur 40).

Figur 40.

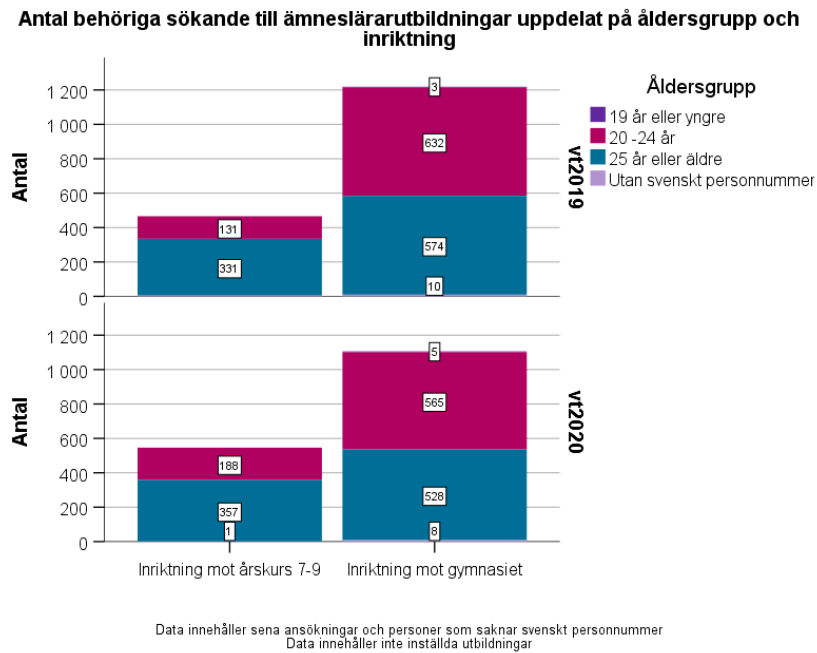
Antal behöriga sökande till ämneslärarutbildningar uppdelat på kön och inriktning

Data innehåller sena ansökningar och personer som saknar svenskt personnummer
Data innehåller inte inställda utbildningar

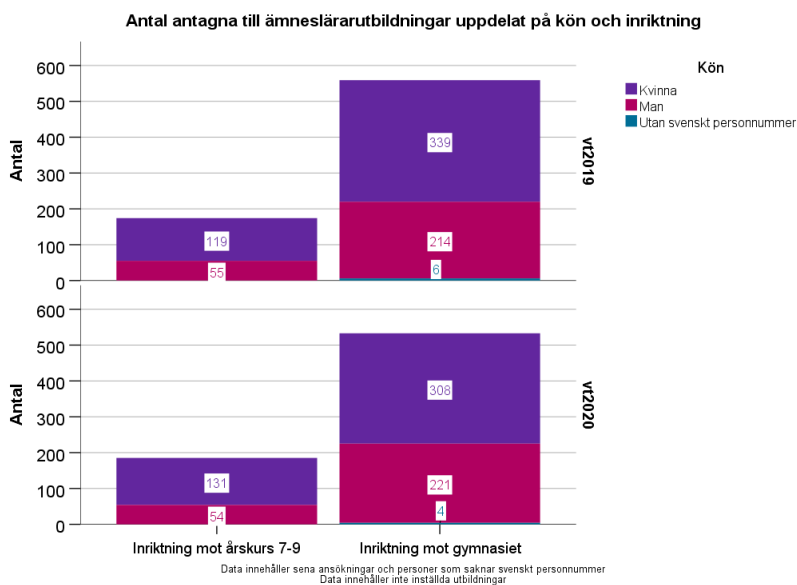
Oavsett ålder har antalet behöriga sökande ökat till inriktning mot årskurs 7-9 medan antalet oavsett ålder gått ned till inriktning mot gymnasiet vt 2020 jämfört med vt 2019 (figur 41).

Figur 41.

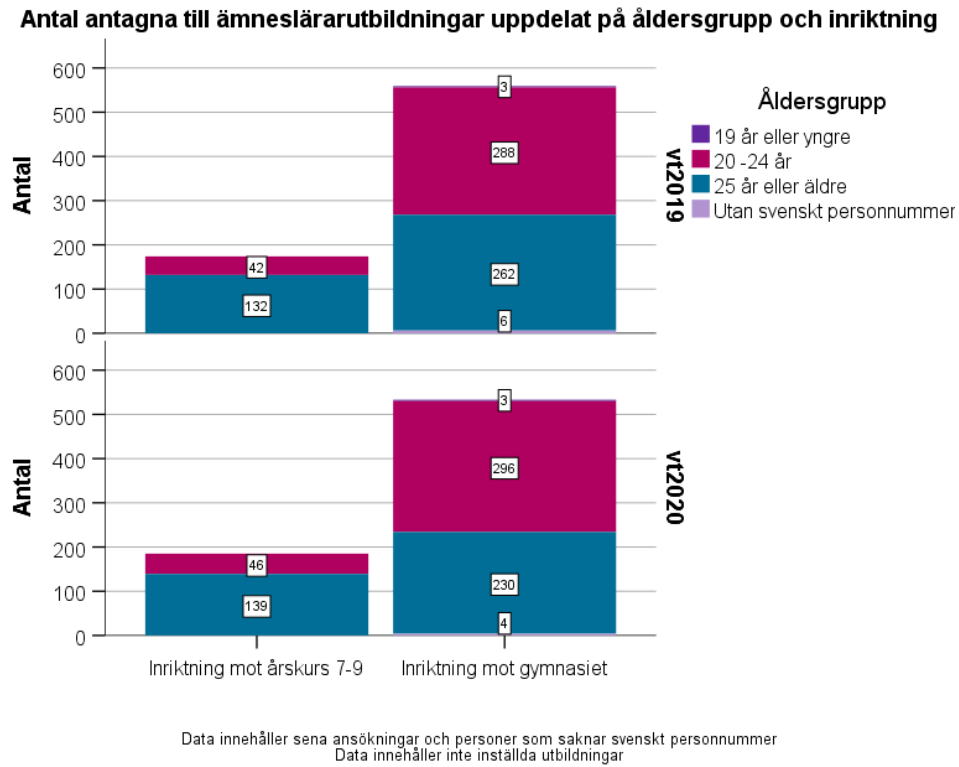
När det gäller antagna till ämneslärarutbildningar har antalet gått ned till inriktning mot gymnasiet, men ökat till inriktning mot årskurs 7-9 från vt 2019 till vt 2020. Antalet antagna män har ökat något, medan antalet antagna kvinnor minskat. Sammantaget har andelen män ökat från 36,7 till 38,3 procent av de antagna (figur 42).

Figur 42.

Antalet antagna i den mellersta åldersgruppen, 20–24 år, har ökat till båda inriktningarna, medan den äldsta åldersgruppen ökat till inriktning mot årskurs 7–9, men minskat till inriktning mot gymnasiet (figur 43).

Figur 43.

Sökande per urvalsgrupp

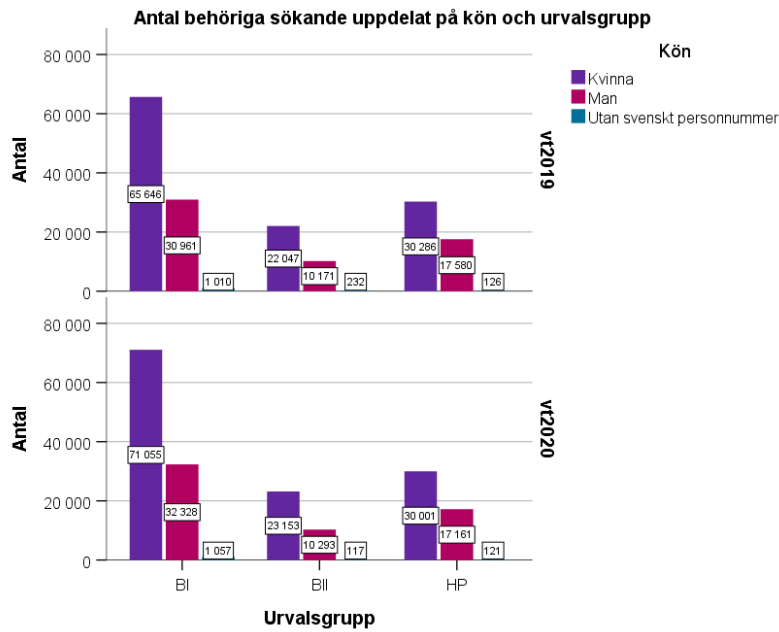
I redovisningen av behöriga sökande per urvalsgrupp presenteras unika individer per urvalsgrupp, men eftersom en sökande kan återfinnas i mer än en urvalsgrupp blir summan av sökande i olika urvalsgrupper större än antalet unika individer. Enbart högskoleprovsurvalsgruppen (HP) och betygsurvalsgrupperna (BI och BII) redovisas här.

Det har inte skett större förändringar av antalet behöriga sökande i urvalsgrupperna mellan vt 2019 och vt 2020. Det är fler behöriga sökande i urvalsgrupperna BI och BII, men färre i HP. Marginellt påverkas deltagandet i HP av att det sker försöksverksamhet¹ med viktat högskoleprovsresultat sedan ht 2019 och att dessa resultat inte ingår i urvalsgruppen HP. Huvudförklaringen är emellertid att antalet som skriver högskoleprovet har gått ned de senaste åren. Dock var det en ökning av antalet anmälda och skrivande till högskoleprovet hösten 2019.

Andelen kvinnor i de olika urvalsgrupperna är fortsatt genomgående högre än andelen män, ungefär dubbelt så hög. Störst könsskillnader i både relativa och absoluta tal återfinns i urvalsgrupperna BI (enbart gymnasiebetyg) och BII (gymnasiebetyg med kompletteringar). Urvalsgrupp BI är den i särklass största urvalsgruppen (figur 44).

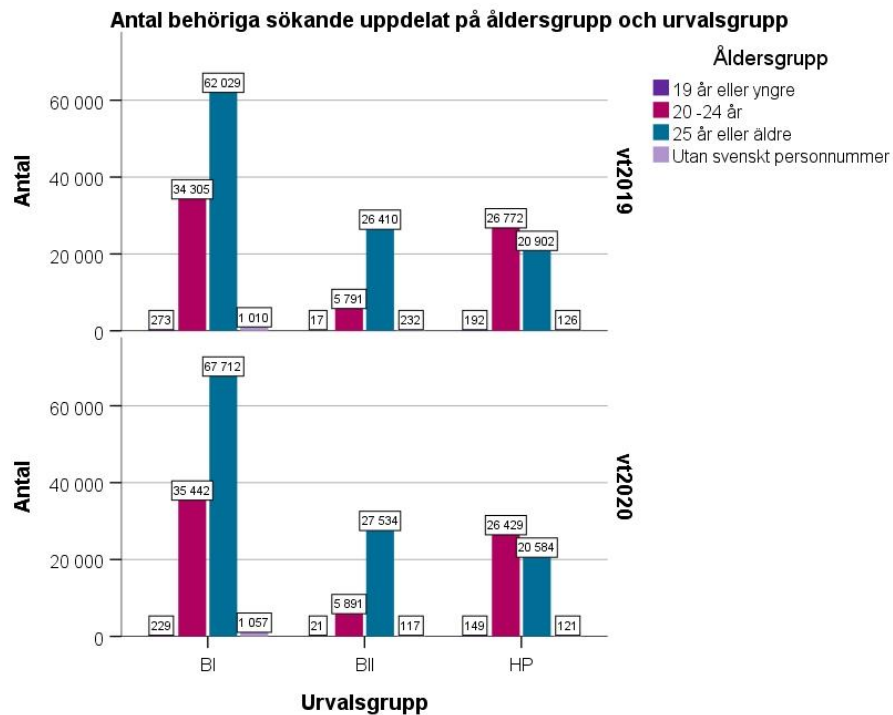
¹ Läs mer om viktning på <https://www.uhr.se/om-uhr/nyheter/2019/viktade-hogskoleprovsresultat-testas-i-host/>

Figur 44.

Av den yngsta åldersgruppen, 19 år eller yngre, som är liten till antalet, återfinns ungefär sex av tio i urvalsgruppen BI och fyra av tio i HP. I den mellersta och äldsta åldersgruppen återfinns ungefär hälften av de behöriga sökande i urvalsgrupp BI. Däremot är det vanligare att den mellersta åldersgruppen återfinns i HP och att den äldsta åldersgruppen återfinns i BII (figur 45).

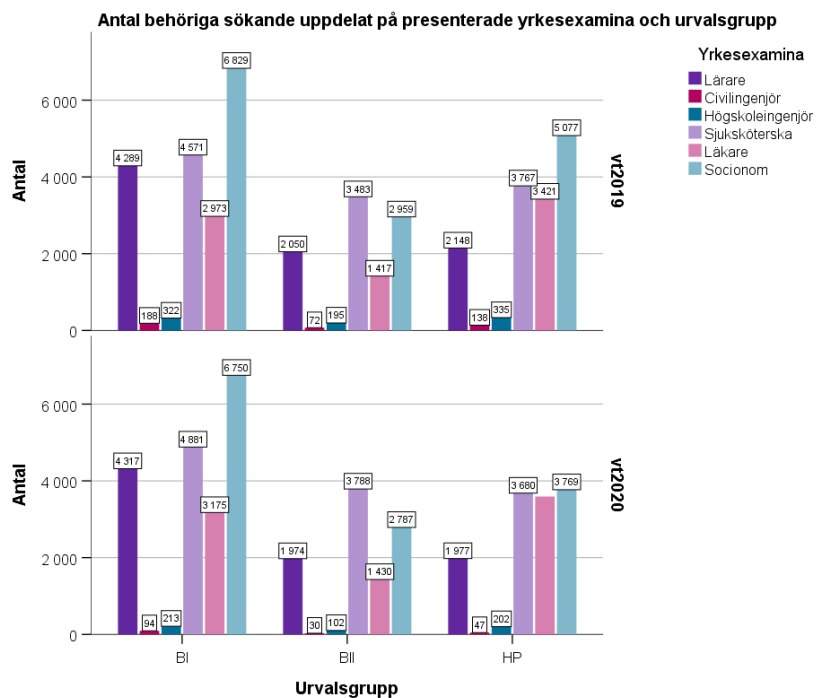
Figur 45.

Det har inte skett några stora förändringar mellan vt 2019 och vt 2020, även om antalet behöriga sökande till socionomutbildningar i HP minskat påtagligt. Det beror sannolikt på att tre socionomutbildningar vt 2020 (vid Göteborgs universitet, Stockholms universitet och Mittuniversitetet) ingår i försöket med viktade HP-resultat och att dessa resultat inte ingår i HP-gruppen.

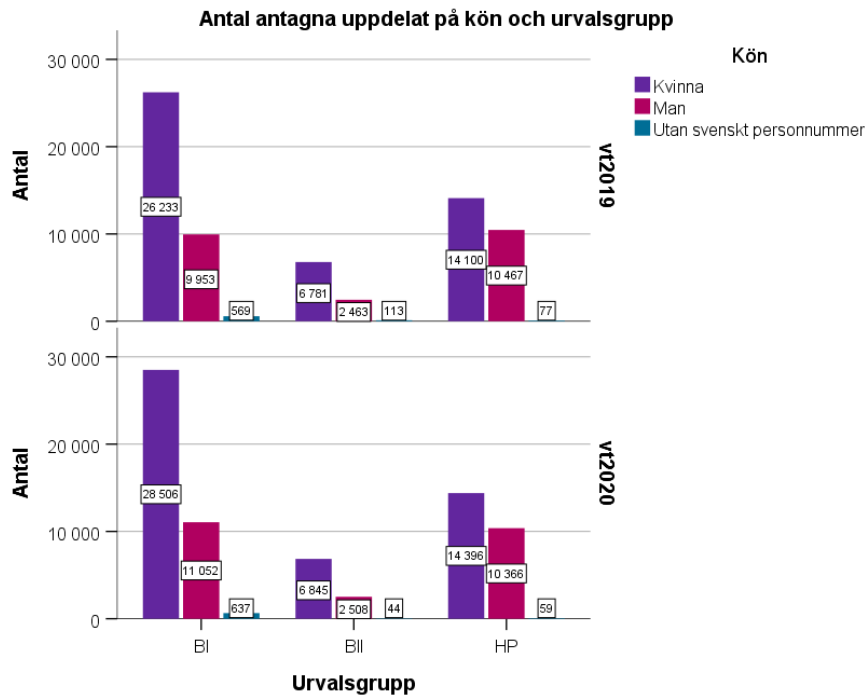
Fördelningen över urvalsgrupper beror i stor utsträckning på vilka som söker sig till olika utbildningar. Skillnaderna beror främst på de sökandes ålder. Till civilingenjörsutbildningen, med många unga sökande som kommer direkt från gymnasiet, är urvalsgrupperna BI och HP absolut vanligast. Till sjuksköterskeutbildningar, med lite äldre sökande, är urvalsgruppen BII – där sökande som kompletterat sina betyg efter gymnasiet ingår – betydligt vanligare, även om BI och HP fortfarande dominerar (figur 46).

Figur 46.

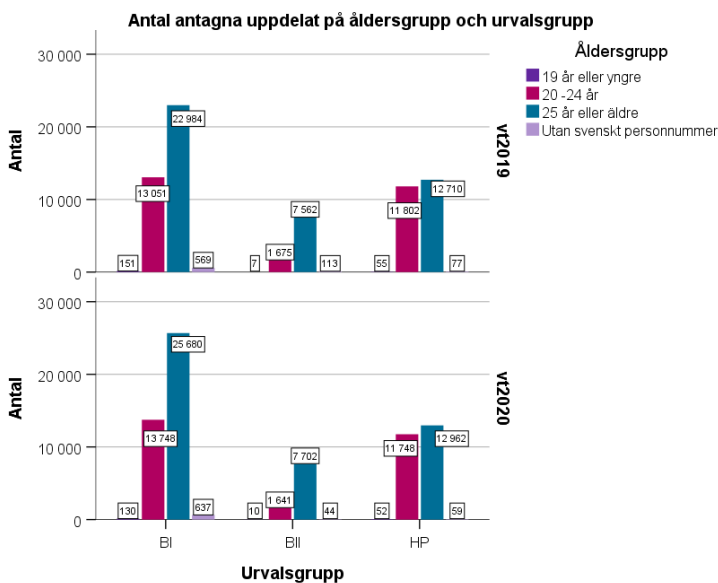
Antalet antagna per urvalsgrupp visar att det är uppgångar vt 2020 jämfört med vt 2019 i samtliga urvalsgrupper. Könsfördelningen är dock snarlik. Kvinnorna är i majoritet i samtliga urvalsgrupper. I HP är fördelningen mellan män och kvinnor något jämnare än i BI och BII (figur 47).

Figur 47.

För den yngsta åldersgruppen antogs en dryg fjärdedel i HP, drygt två tredjedelar BI under fem procent i BII (figur 48). I den mellersta åldersgruppen, 20–24 år, antogs drygt två femtedelar i HP, cirka hälften i BI och under tio procent i BII. I den äldsta åldersgruppen antogs drygt hälften i BI, en dryg fjärdedel i HP och en knapp femtedel i BII (figur 48).

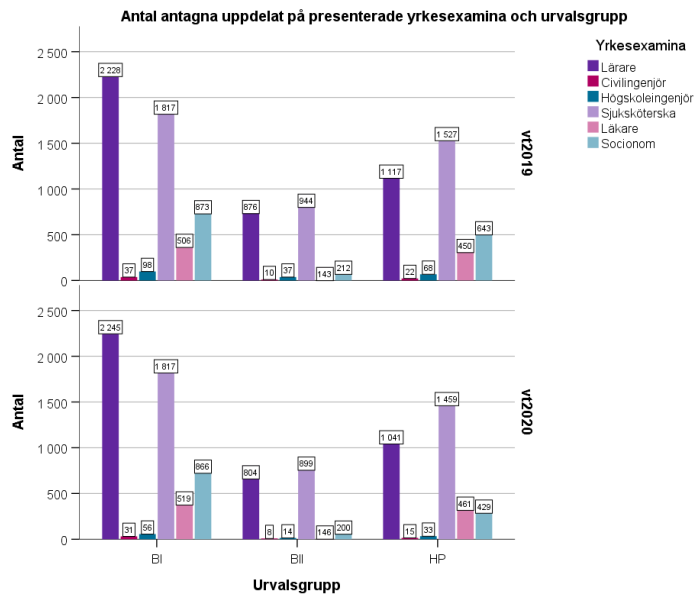
Figur 48.

Av de antagna till de presenterade utbildningarna som leder till yrkesexamina vt 2020 är fördelningen mellan urvalsgrupperna lik vt 2019. Andelen antagna i BI

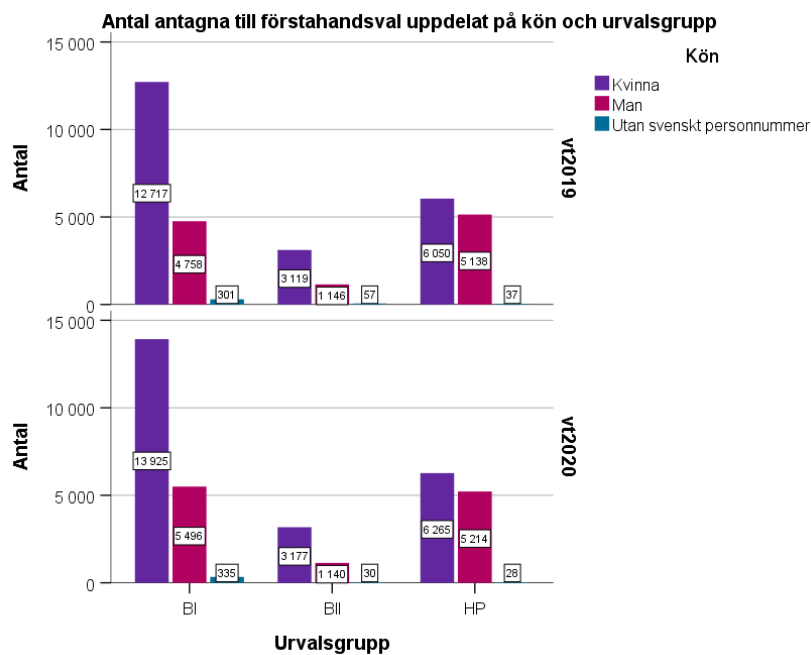
har ökat något för flertalet utbildningar. Andelen antagna i BII och HP minskade något för alla utbildningar utom till läkare, vars andelar var närmast identiska från vt 2019 till vt 2020 (figur 49).

Figur 49.

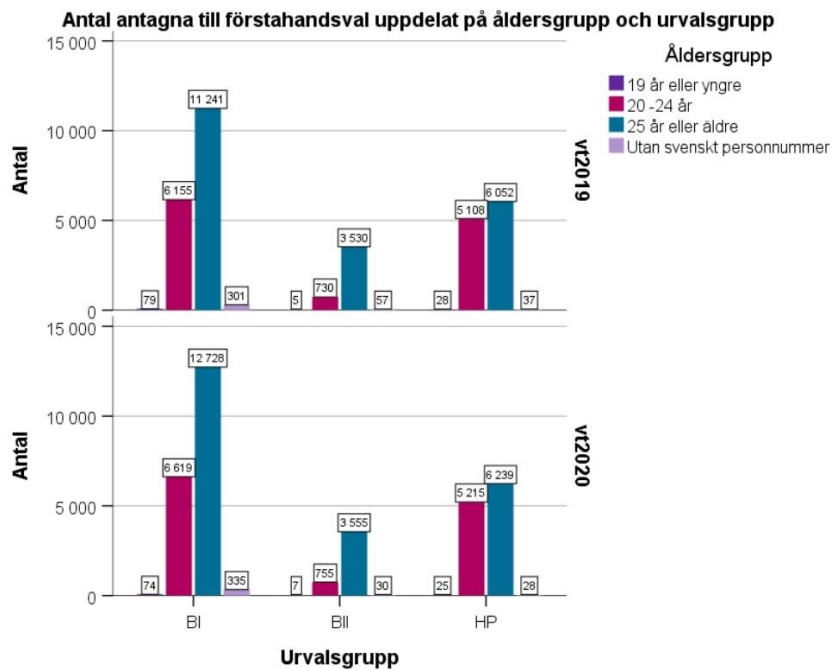
Tittar man enbart på personer som har antagits till sitt förstahandsval inom respektive urvalsgrupp är fördelningen mellan urvalsgrupperna ungefär densamma som bland samtliga antagna. Könsfördelningen i respektive urvalsgrupp är också ungefär densamma (figur 50)

Figur 50.

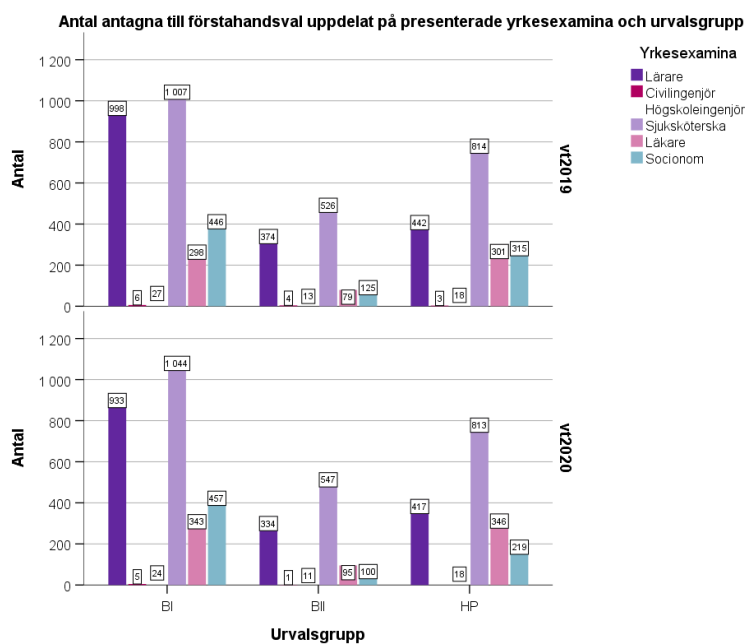
Fördelningen per urvalsgrupp inom respektive åldersgrupp av antagna till sitt förstahandsval är mycket snarlik den för antagna generellt (figur 51).

Figur 51.

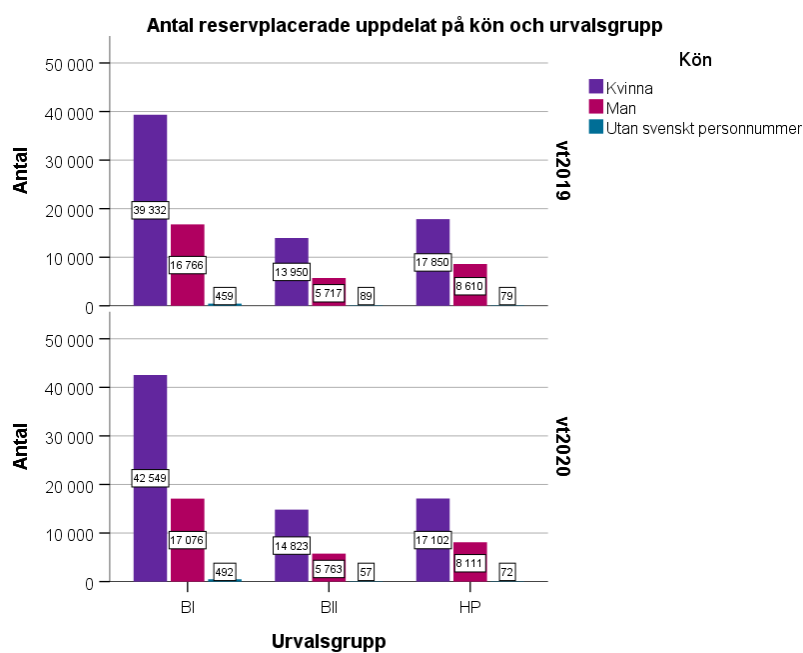
Fördelningen mellan urvalsgrupperna har i stort samma fördelning vt 2020 som vt 2019, med undantag för socionomutbildningar av de skäl som nämnts tidigare. De små förändringar som kan utläsas för antagna till förstahandsval är samma som för antagna totalt (figur 52).

Figur 52.

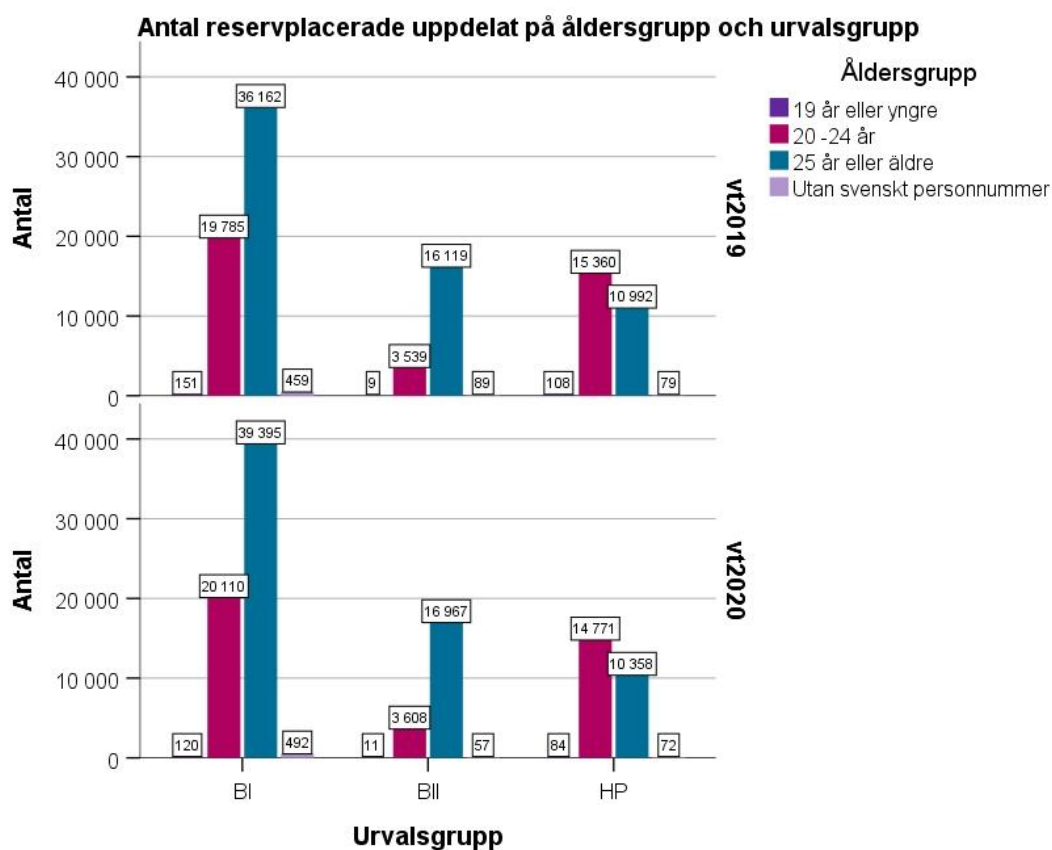
Antalet reservplacerade har ökat i urvalsgrupperna BI och BII, men minskat i HP mellan vt 2019 och vt 2020. Trots detta är fördelningen mellan kvinnor och män i BI, BII och HP vt 2020 mycket lik fördelningen vt 2019 (figur 53).

Figur 53.

Drygt hälften av de reservplacerade i samtliga åldersgrupper är placerade i urvalsgrupp BI. Cirka två femtedelar i den yngsta och den mellersta åldersgruppen är reservplacerad i urvalsgrupp HP, medan cirka en fjärdedel av den äldsta åldersgruppen är reservplacerad i BII (figur 54).

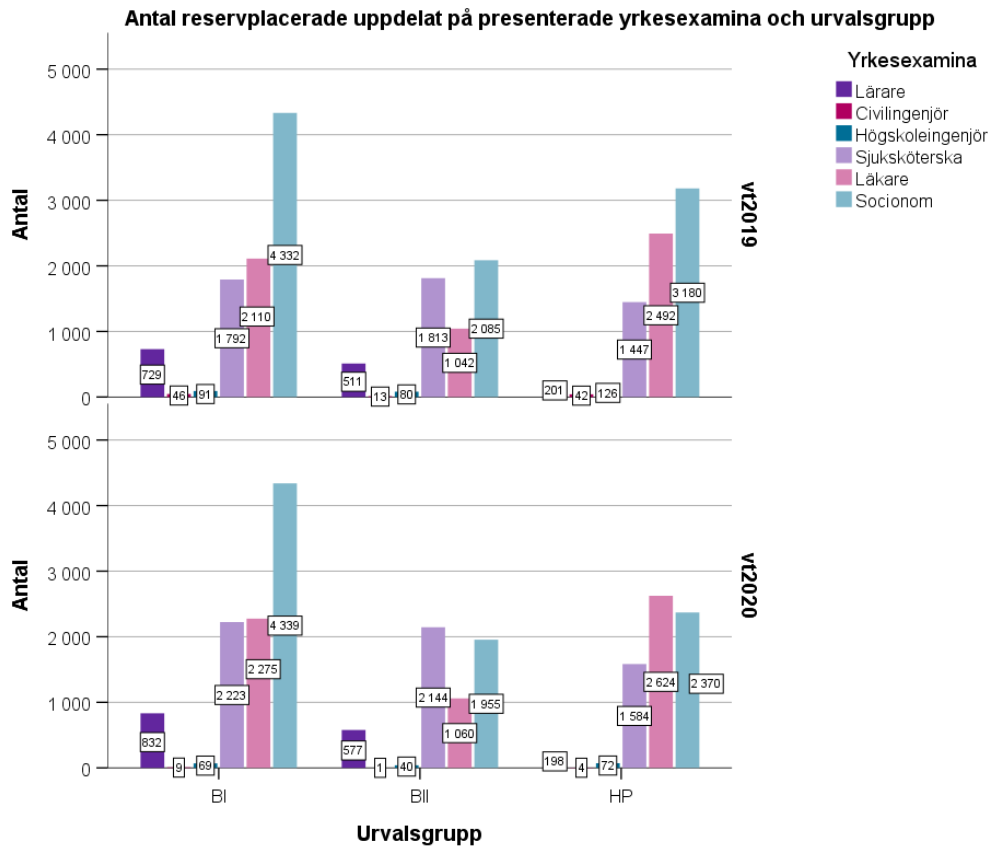
Figur 54.

Förändringar som skett mellan vt 2019 och vt 2020 är att antalet reserver överlag ökat, förutom i urvalsgruppen HP till socionomutbildningar. I övrigt fördelar sig reserverna över urvalsgrupperna på motsvarande sätt som vt 2019.

Fördelningen av reserver över urvalsgrupper beror i stor utsträckning på vilka som sökt sig till olika utbildningar. Skillnaderna beror främst på de sökandes ålder. Till civilingenjörsutbildningen, med många unga sökande som kommer direkt från gymnasiet, är urvalsgrupperna BI och HP absolut vanligast för reserverna. Till sjuksköterskeutbildningar, med lite äldre sökande, är reservplacering i urvalsgruppen BII – med sökande som kompletterat sina betyg efter gymnasiet – betydligt vanligare (figur 55).

Figur 55.

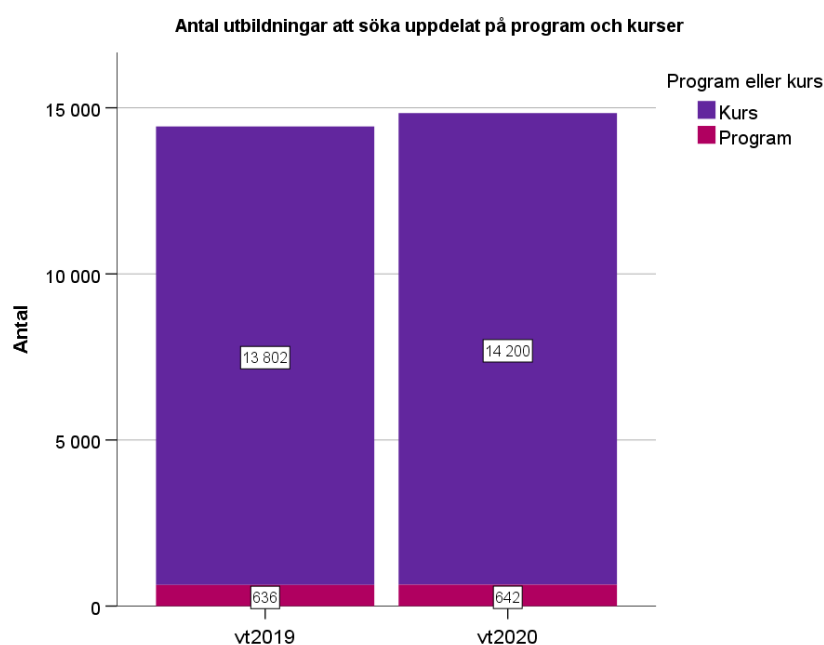

Utbildningsutbudet våren 2020

Kurser och program

Antalet kurser och program att söka var totalt sett 2,8 procent fler vid det första urvalet vt 2020 i förhållande till det första urvalet vt 2019. Kurserna var 2,9 procent fler medan programmen var 0,8 procent fler. Kurser utgjorde nära 96 procent av alla utbildningar att söka vt 2020 (figur 56).

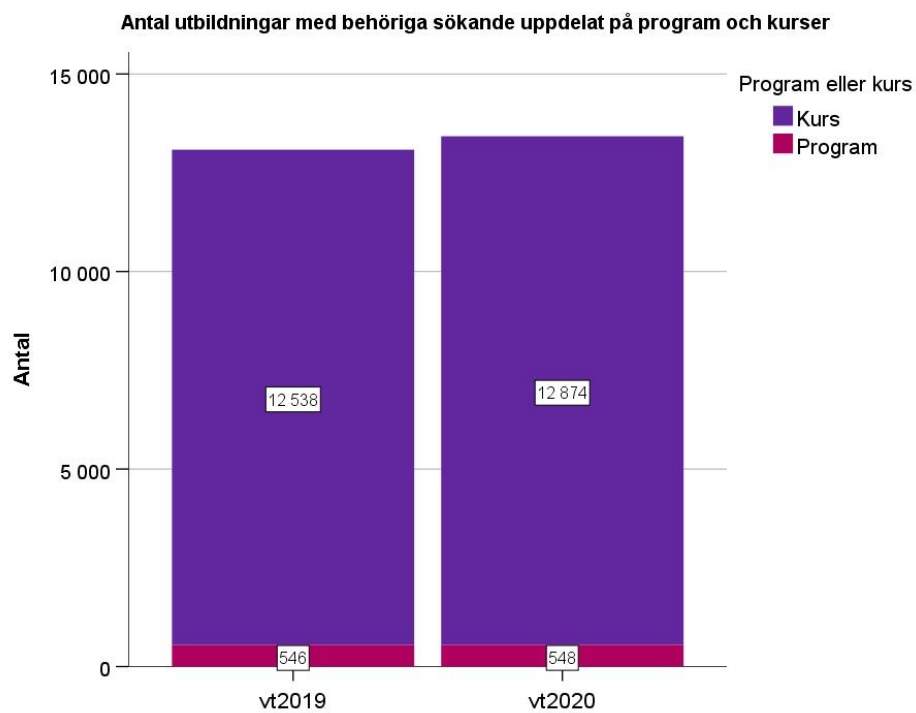
Figur 56.

Data innehåller inte inställda utbildningar och utbildningar som endast går att söka inom program.

Även antalet kurser och program med behöriga sökande var totalt sett större vid första urvalet vt 2020 i förhållande till första urvalet vt 2019, plus 2,6 procent. Kurserna var 2,7 procent fler medan programmen var 0,4 procent fler (figur 57).

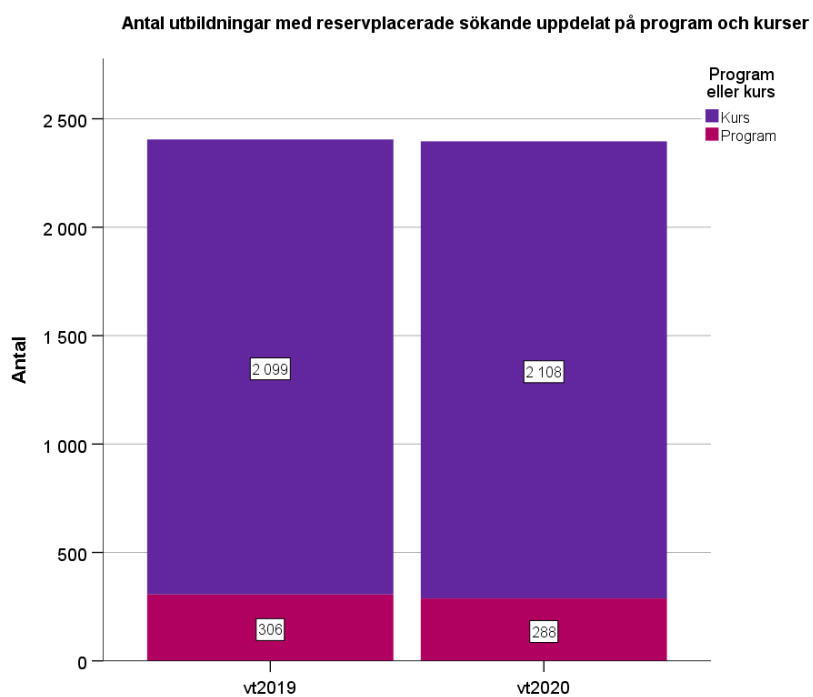
Figur 57.

Data innehåller inte inställda utbildningar och utbildningar som endast går att söka inom program.

När det gäller antalet kurser där det råder konkurrens om platserna vid det första urvalet var de 0,4 procent fler vt 2020 jämfört med vt 2019. För programmen var de 5,9 procent färre (figur 58).

Figur 58.

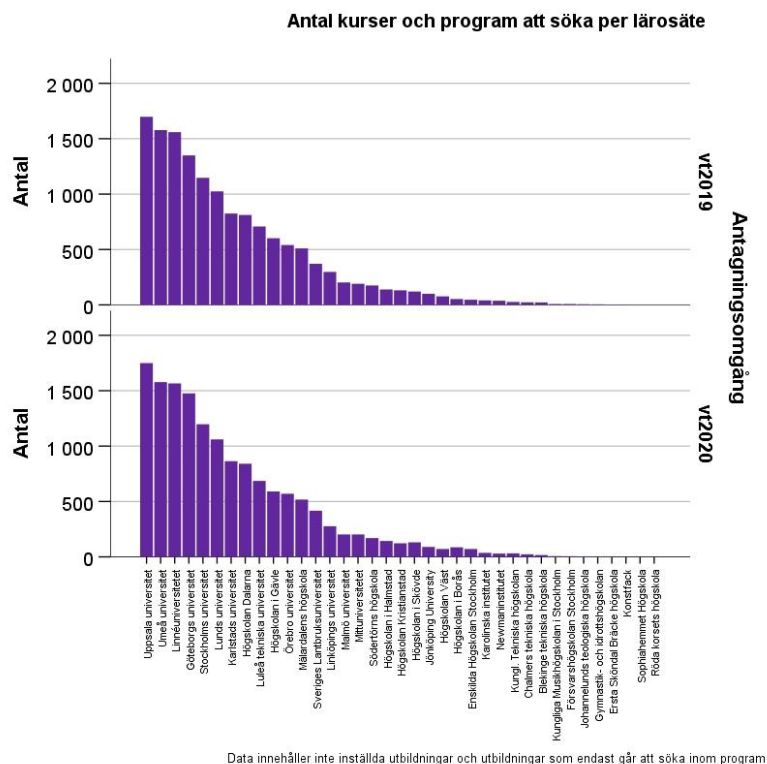

Data innehåller inte inställda utbildningar och utbildningar som endast går att söka inom program.

Kurser och program per lärosäte

Det är Uppsala universitet, Umeå universitet, Linnéuniversitetet, Göteborgs universitet, Stockholms universitet och Lunds universitet som har det största antalet program och kurser att söka vt 2020. I faktiska tal är det Göteborgs universitet som ökat sitt utbud av kurser och program mest och Luleå tekniska universitet som minskat utbudet mest, jämfört med vid första urval vt 2019 (figur 59).

Figur 59.

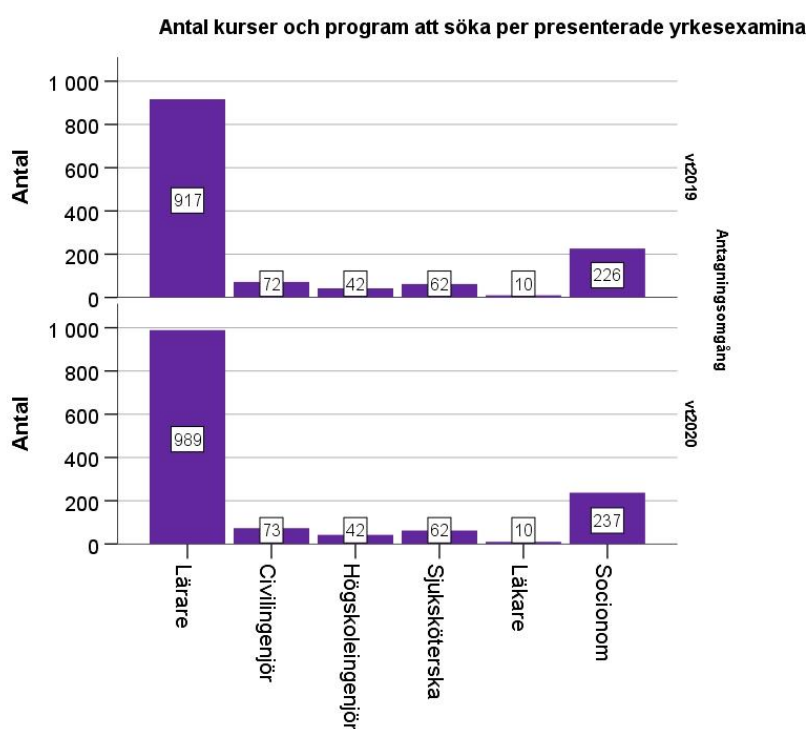
Det är också Uppsala universitet, Linnéuniversitetet, Umeå universitet, Göteborgs universitet, Stockholms universitet och Lunds universitet som har det största antalet program och kurser med behöriga sökande vt 2020. I faktiska tal är det Göteborgs universitet som har den största ökningen av kurser och program med behöriga sökande och Luleå tekniska universitet som har den största minskningen, jämfört med första urval vt 2019 (figur 60).

Kurser och program per sex grupper av yrkesutbildningar

Här redovisas antalet program och kurser inom några särskilt intressanta utbildningar som leder till yrkesexamen. Först redovisas utbudet av program och kurser, därefter program och kurser med behöriga sökande och sist program och kurser där det råder konkurrens.

Samtliga redovisade utbildningar som leder till yrkesexamen är lika många eller har ökat i antal vt 2020 jämfört med vt 2019. Störst procentuell ökning hade lärarutbildningar, 7,9 procent fler, och socionomutbildningar, 4,9 procent fler än vt 2019. I faktiska tal är ökningen störst för lärarutbildningar, som har 72 fler utbildningar att söka, samt civilingenjörs- och socionomutbildningar, som ökade med 1 respektive 11 program och kurser (figur 62).

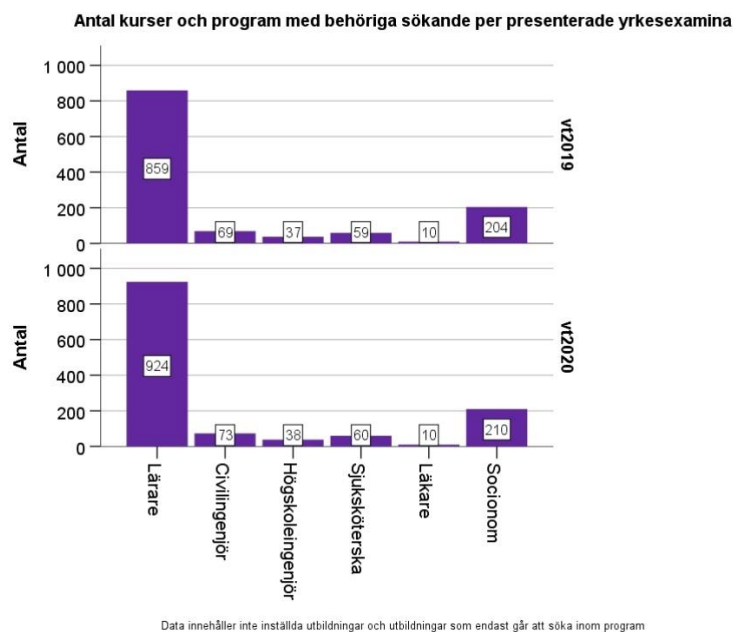
Figur 62.

Data innehåller inte inställda utbildningar och utbildningar som endast går att söka inom program

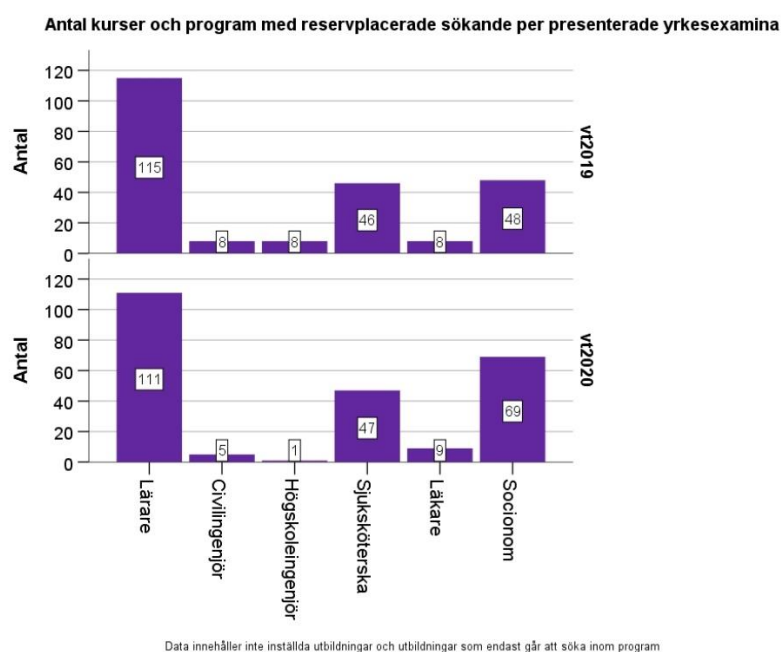
Trenden är densamma även för program och kurser med behöriga sökande vid första urval vt 2020. Relativt sett är ökningen störst för utbildningar mot lärar- och civilingenjörsexamen, plus 7,6 respektive 5,8 procent (figur 63).

Figur 63.

När det gäller antal program och kurser där det råder konkurrens vid första urval är bilden vt 2020 snarlik vt 2019, med undantag för socionomutbildningar som minskat i antal. För övriga utbildningar är förändringarna antalsmässigt små (figur 64).

Figur 64.

Bilaga 1: Begrepp

Här nedan definieras begrepp som är centrala för att i sin helhet förstå antagningsstatistiken som rapporten presenterar. Begreppen är listade i kronologisk ordning.

Nationell antagningsomgång

Nationella antagningsomgångar hanteras av UHR på uppdrag av lärosätena. Begreppet omfattar antagningsomgångarna nationell hösttermin (HT), nationell vårtermin (VT), nationell sommartermin (ST), antagningsomgång för mastersutbildningar hösttermin (MASTERHT), internationella kurser hösttermin (IKHT), antagningsomgång för mastersutbildningar vårtermin (MASTERVT) samt internationella kurser vårtermin (IKVT).

I masteromgångarna ingår master- och magisterutbildningar, och i internationella kursomgångarna ingår kurser på grundläggande samt avancerad nivå. Undervisningen sker vanligen på engelska.

Program

Ett program är en kombination av kurser, fastställda av varje lärosäte. Varje program är avsett att leda till en generell examen eller yrkesexamen på grundnivå eller avancerad nivå. Många lärosäten har valt ett upplägg där antagna studenter till ett program inte behöver söka till de olika kurser som ingår i programmet. Andra lärosäten har valt ett upplägg där antagna studenter till ett program är garanterade en plats på de kurser som ingår, men där de ändå måste söka kurserna i den nationella antagningsomgången. För övriga lärosäten ingår endast den initiala antagningen till program, därefter sköter de själva all antagning inom programmen.

Kurs

En kurs är en högskoleutbildning med avgränsad omfattning, fastställd av varje lärosäte. Universitetet eller högskolan som erbjuder kursen tilldelar studenten ett kursbevis efter avklarad kurs. Kursen kan ingå i ett program eller vara fristående. En kurs är med andra ord alla utbildningsalternativ som inte är ett program. Tidigare användes begrepp som grundkurs, fördjupningskurs, fortsättningskurs eller påbyggnadskurs för kurser inom grundläggande högskoleutbildning.

Totalt antal sökande

Med det totala antalet sökande avses alla som sökt till exempel till lärar- och förskolläraryt utbildningar, oavsett om det är deras förstahandsval eller ej, behöriga eller ej.

Förstahandssökande

Med förstahandssökande avses person som sökt viss högskoleutbildning som sitt förstahandsval. En sökande kan antas till fler utbildningar än sitt förstahandsval. Totalt kan en sökande antas till 45 högskolepoäng. Om en sökande anmält sig till en 15-poängs-kurs som sitt förstahandsval och ett program, 30 poäng, som sitt andrahandsval är i realiteten både kursen och programmet ett förstahandsval eftersom den sökande kan antas till båda. I redovisningen av förstahandssökande ingår sena anmälningar.

Behöriga sökande

Sökande som uppfyller samtliga behörighetskrav till sökt utbildning benämns behöriga. Det avser både kraven för grundläggande behörighet och särskild behörighet.

Antagna

Sökande som erbjuds en studieplats i det första eller andra urvalet benämns antagna.

Urvalsgrupp

När det är fler behöriga sökande än det finns platser till en utbildning, fördelas platserna genom urval. Vilken studiebakgrund den sökande har och om den sökande gjort högskoleprovet avgör i vilken urvalsgrupp hon/han konkurrerar. En sökande kan delta i mer än en urvalsgrupp. I rapporten redovisas två betygs-urvalsgrupper – BI som baseras på gymnasiebetyg och BII som baseras på gymnasiebetyg med kompletteringar. Därutöver redovisas den urvalsgrupp som baseras på resultat på högskoleprovet, HP.

Reservplacerade

Till gruppen reservplacerade räknas de personer som är reservplacerade till en utbildning även om de är antagna till andra utbildningar. Enda kravet är att individen har en reservplacering för något av sina sökta utbildningsalternativ. I antalet reservplaceringar ingår också sena anmälningar.

Sista anmälningsdag

Den dag anmälan till högre studier ska vara inlämnad för att räknas som inlämnad i tid.

Sen anmälan

Sen anmälan uppstår när sökande anmäler sig till en utbildning efter sista anmälningsdag. En sökande kan både ha sökalternativ där anmälan gjorts i tid och sökalternativ med sen anmälan. Högskolorna har möjlighet att låta sökalternativ vara öppna för anmälan efter sista anmälningsdag. En sen anmälan avser den som anmält sig efter sista anmälningsdag och fram till andra urvalet. En sen anmälan

uppstår också när sökande kompletterar sina meriter efter sista kompletteringsdatum. Sökande som bedömdes som obehöriga i första urvalet kan efter kompletteringar bedömas som behöriga i andra urvalet, även om deras anmälan då räknas som sen anmälan.

En förutsättning för att en sökande med sen anmälan ska bli antagen är att det finns lediga platser till sökalternativet kvar efter det att sökande som anmält sig i tid har erbjudits plats.

Första urvalet

I första urvalet ingår samtliga behöriga sökande. Sökande kan antas till utbildningar om max 45 högskolepoäng per termin. Normen för heltidsstudier är 30 högskolepoäng per termin. Den som sökt med sen anmälan kan antas om platserna inte kan fyllas med sökande som anmält sig i tid. För att få delta i andra urvalet måste både den som antagits och blivit reservplacerad svara ja för att behålla sin plats. Sökande som inte antagits i första urvalet kan stå som reserv till utbildningar på sammanlagt 210 högskolepoäng. Sökande som blivit antagna till 45 högskolepoäng kan stå som reserv för max 165 högskolepoäng.

Konkurrens

Konkurrens syftar på utbildningar där det finns minst en reservplacerad sökande, där alltså söktrycket är större än antalet tillgängliga platser. Det är högskolan som avgör i vilket läge (före urval, efter första eller andra urvalet) det är aktuellt att tillåta sena anmälningar till en utbildning. Antalet utbildningar med konkurrens kan därför vara högre efter andra urvalet än efter första.

Bilaga 2: Beskrivning av de data som analyserats

Processen att anta sökande till svenska universitet och högskolor är komplex, och därmed är även statistiken komplex. Populationerna är föränderliga, och mycket händer mellan exempelvis anmälan och terminsstart eller mellan andra urvalet och terminsstarten. De sökandes behörighet är ingen en gång för alla given egenskap. Man kan vara obehörig till sitt förstahandsval men behörig (och därmed antas till) sitt andrahandsval, och behörigheten kan – genom slutförande av behörighetsgivande utbildning – förändras över tid. Alla som söker blir inte antagna, och inte heller påbörjar alla som antas sina studier. Några som påbörjar studier har inte sökt inom ramen för antagningssystemet – det sker efteranmälningar och reservantagning till utbildningar, även långt efter terminsstart.

Statistiken över sökande och antagna i rapporten ger en förenklad bild av denna komplexa process och av inflödet i högskolan. Läsaren bör hålla i minnet att olika publikationer från olika myndigheter kan ge olika resultat beroende på frågeställningen, när statistiken hämtas och från vilken databas de statistiska uppgifterna hämtas.

Det som presenteras i denna rapport är baserat på data som finns i en statistikdatabas. Statistikdatabasen innehåller de uppgifter som anses mest relevanta för att fungera som underlag för den sökande- och antagningsstatistik som produceras via Universitets- och högskolerådet. Databasen laddas regelbundet vid speciella tillfällen med data från antagningssystemet. Dessa tillfällen är sista ansökningsdag, första urvalet och andra urvalet. Detta sker för alla nationella antagningsomgångar. Uttag till statistikdatabasen görs vid tre tillfällen för varje antagningsomgång, vilket blir 21 gånger per år.